

Van ambities naar uitvoering

Maatschappelijke Agenda Krimpenerwaard 2021-2025

gemeente Krimpenerwaard

Voorwoord

Iedereen hoort erbij en is welkom! Een vrije vertaling van het college-programma 2019-2022 Krimpenerwaard over het sociaal domein. We spreken daarin uit dat iedereen in onze gemeente mee kan doen en de ondersteuning mag verwachten die hij nodig heeft. Hoe dat er vervolgens uitziet, is maatwerk. Daarbij gaan we er vanuit dat iedere inwoner verantwoordelijk is voor zijn eigen welzijn en geluk. Zonder dat we voorbij gaan aan het feit dat er ook inwoners zijn die niet mee kunnen komen of die zorg en ondersteuning nodig hebben.

We zetten daarom in op verbinding. Het mooie is dat we veelal kunnen voortbouwen op bestaande netwerken. Kenmerkend voor de kernen in de Krimpenerwaard is de krachtige lokale samenleving. Daardoor is er sprake van saamhorigheid. Zo zijn bijvoorbeeld in elke kern veel vrijwilligers actief bij sport-, cultuur- of hobbyverenigingen, in kerken of moskeeën of bij betrokken maatschappelijke organisaties. We zijn trots op onze inwoners die zich inzetten voor elkaar. Inwoners die zorgen voor verbinding. Daar waar we zien dat de verbinding minder aanwezig is of ontbreekt, sporen we aan en faciliteren we.

Ook focussen we op preventie en vroegsignalering en hebben we oog voor kwetsbaarheid. Juist voor inwoners die minder goed meekomen of zorg nodig hebben is het belangrijk dat we omzien naar elkaar en het samen mogelijk maken dat iedereen mee kan doen en zijn talenten kan ontwikkelen. Daarom is de Maatschappelijke Agenda opgesteld. Het leert en stimuleert ons om te kijken naar wat inwoners wel kunnen. Dat is de kern van Positieve Gezondheid. Dat betekent dan ook dat inwoners en maatschappelijke partners bepalen welke activiteiten of voorzieningen nodig zijn. Dit vraagt van ons als gemeente een andere rol. Het vraagt om een gemeente die vertrouwt op de kracht van inwoners en maatschappelijke partners, open staat voor nieuwe initiatieven en een gemeente die voor de uitvoering van deze initiatieven voldoende ruimte biedt, loslaat en erop vertrouwt dat inwoners maatschappelijke partners verantwoordelijkheid nemen.Vanuit vertrouwen en verbinding geven we uitvoering aan onze ambities!

Mevr. L. Sleeuwenhoek
Wethouder Sociaal Domein

Dhr. J. Vente
Wethouder Sociale Zaken & Economie

Inhoudsopgave

Samenvatting: de Maatschappelijke Agenda in een notendop 4

1. Inleiding 5

2. De totstandkoming en vervolg 6
   2.1 Resultaten participatietraject 6
   2.2 Vervolg 6

3. Rolverdeling inwoners, organisaties, gemeente 7
   3.1. Algemeen 7
   3.2 Rolneming inwoners 7
   3.3 Rolneming organisaties 7
   3.4 Rolneming gemeente 8

4. Inspanningen 2022-2025 9
   4.1 Onze maatschappelijke doelen en effecten 9
   4.2 Radermodel 10
   4.3 Inspanningen per rad 11

5. Van opgave naar uitvoering 27
   5.1 Afwegingskader voor financiering van activiteiten 27
   5.2 Platform Maatschappelijke Agenda 28
   5.3 Kwaliteitsmonitor: Werken aan de bedoeling, leren en verbeteren 28

Bijlage 1 30

Bijlage 2 34

Samenvatting:
De Maatschappelijke Agenda
in een notendop

Kijken naar wat wél kan. Dat is de kern van Positieve Gezondheid. Een model dat uitgaat van het goede versterken. Het uitgangspunt van het Integraal Beleidskader (IBK), het document waarin de Maatschappelijke Agenda (MAG) zijn oorsprong vindt, is dat inwoners zelf verantwoordelijk zijn voor hun welzijn en geluk. De gemeente Krimpenerwaard faciliteert daarin de inwoners en maatschappelijke partners.

De doelenboom is onze basis. Om de drie maatschappelijke effecten te bereiken, zijn meerdere doelen benoemd, die zijn samengevoegd in de doelenboom. Deze doelen bereiken we alleen door in actie te komen. In de MAG beschrijven we met welke inspanningen we dit doen. Hiervoor doen wij een groot beroep op onze maatschappelijke partners. Wij vragen van hen om de inspanningen om te zetten in concrete activiteiten passend bij hun rol en expertise. Met de doelenboom als basis brengen we prioriteit aan in onze activiteiten, maar ook in die van de maatschappelijke partners. Zo beschermen we ons tegen een inzet 'van alles een beetje'. Ons werk en het werk van onze partners wordt daarmee een stuk dynamischer, want we bewegen mee met de samenleving. We houden aansluiting bij de maatschappelijke thema's. En wanneer onze inspanningen het gewenste doel hebben bereikt, kunnen we onze aandacht verleggen naar het volgende.

Ontmoeten, samenwerken en normaliseren. Na een intensief doorlopen traject met zowel partnerorganisaties als de gemeente, zijn dit de terugkerende thema's die we integraal willen vormgeven en in samenhang willen organiseren. Ontmoeting tussen inwoners om het eigen netwerk te bouwen en te vergroten. Samenwerking tussen maatschappelijke partners om een nog beter voorzieningenaanbod te realiseren. Normaliseren om te voorkomen dat elk probleem moet worden opgelost door een professional.

Maatwerk leveren aan onze inwoners. Dat vraagt een andere houding en gedrag van ons allemaal: gemeente, partners en inwoners. We werken opgavegericht en per opgave kijken we welke rol daarbij past. Dat is het maatwerk dat we onze inwoners bieden. We gaan ervan uit dat onze inwoners zelf het beste weten wat nodig is en dat zij een actieve rol hebben in het bedenken en organiseren van collectieve voorzieningen. Maatschappelijke partners zijn daarin faciliterend en activerend. Maar soms is er meer nodig en zal de partner professionele en individuele ondersteuning moeten bieden. Heeft een inwoner intensievere zorg nodig, bijvoorbeeld op grond van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet, dan is het Loket Zorg en Samenleving van de gemeente Krimpenerwaard zijn toegang. De rol van de gemeente verandert ook, zij stapt in de rol van regisseur waarmee zij regie voert op de aanpak van de maatschappelijke opgaven in het sociaal domein.

Drie maatschappelijke effecten. We werken vanuit het radarmodel Positieve gezondheid om het goede te verbeteren. We zetten in op het bereiken van drie maatschappelijke effecten: het vergroten van de zelfredzaamheid, het vergroten van de samenredzaamheid, het verbeteren van de kwaliteit van leven van onze inwoners.

Inspanningen om doelen te bereiken. In het IBK zijn per radar meerdere doelen benoemd. In de MAG gaan we een stapje verder en beschrijven we de inspanningen waarmee we de doelen en dus ook de maatschappelijke effecten willen bereiken. Om te komen tot de inspanningen is naast de input van de partnerorganisaties ook gekeken naar trends en ontwikkelingen in onze samenleving die invloed hebben op de maatschappelijke effecten. Het heeft geresulteerd in een flinke set aan inspanningen die we al leveren en die we kunnen koppelen aan het gewenste doel. We zien daardoor wat er nog ontbreekt of waar het elkaar overlapt. Dit is input voor onze maatschappelijke partners om mee aan de slag te gaan. Aan hen de vraag om de inspanningen om te zetten in concrete activiteiten passend bij hun rol en expertise.

Focus op activiteiten en gevolgen voor financiering. Deze opdracht aan onze maatschappelijke partners heeft gevolgen voor de financiering. Activiteiten moeten aantoonbaar bijdragen aan de gewenste maatschappelijke effecten. Een afwegingskader helpt om te bepalen welke offerte of subsidieverzoek het beste aanbod bevat om de gewenste resultaten te bereiken. Om vervolgens de impact van de activiteiten te meten wordt jaarlijks een kwaliteitsmonitor opgesteld waarin we terugkijken op de behaalde resultaten en beschrijven we welke ontwikkelingen en trends we waarnemen. We bespreken de bevindingen uit de kwaliteitsmonitor in een jaarlijkse dialoog met de raad, maatschappelijke partners en de gemeente. Daaruit zal de impact van de activiteiten op onze inwoners blijken en nemen we besluiten over het vervolg.

1

Inleiding

In Krimpenerwaard streven we naar een samenleving waarin alle inwoners zich thuis voelen, zelfredzaam zijn en naar vermogen kunnen meedoen en waarin jeugdigen gezond en veilig kunnen opgroeien. Een inclusieve samenleving waarin inwoners oog hebben voor elkaar en waar eenzaamheid zoveel als mogelijk wordt tegen gegaan. De omgeving is, fysiek en sociaal, zo ingericht dat iedereen kan meedoen en gebruik kan maken van de beschikbare voorzieningen binnen de beschikbare budgetten. Samen zorgen we er zo ook voor dat de zorg betaalbaar blijft.

1.1 Aanleiding

Op 20 april 2021 is het Integraal beleidskader sociaal domein (IBK) vastgesteld waarin bovenstaande visie is opgenomen. In het integraal IBK staat beschreven hoe het met onze inwoners gaat en wat we voor hen willen bereiken. Daarmee is de basis gelegd voor deze Maatschappelijke Agenda (MAG). Hoe we die doelen en effecten willen bereiken en welke inspanningen daarvoor nodig zijn, kunt u lezen in dit document.

1.2 Waarom een maatschappelijke agenda?

Samen met inwoners, het rijke verenigingsleven, de vele professionele en vrijwilligersorganisaties en maatschappelijk betrokken ondernemers, werken we aan het bereiken van de beoogde doelen en effecten uit het IBK. De gemeente ondersteunt hierbij met beleidsinstrumenten, subsidie-, inkoop- en accommodatiebeleid.

Het Sociaal Domein is breed en veelomvattend. In haar complexiteit is het soms moeilijk om overzicht te bewaren, ervoor te zorgen dat we allemaal aan dezelfde doelen werken en op de juiste momenten verbindingen aan te gaan. Daar moet deze opgestelde MAG bij helpen. Een agenda die een andere manier van werken en denken beoogt. We gaan sturen op richting en resultaat. Op elk van de geformuleerde ambities uit het IBK zoeken we naar ‘vooruitgang’. Hiervoor willen we de denkkracht en energie van inwoners en maatschappelijke organisaties herkennen, erkennen en inzetten. In dialoog hebben we met elkaar invulling gegeven aan deze MAG. In de MAG worden inspanningen genoemd, geen concrete activiteiten. De gemeente Krimpenerwaard geeft juist haar partners de ruimte om vanuit hun eigen rol en expertise dat te doen wat nodig is voor onze inwoners, binnen de gestelde kaders van het IBK en de MAG.

1.3 Voor wie?

De MAG is voor iedere inwoner of organisatie die een actieve bijdrage willen leveren aan het leefbaar en beleefbaar maken van de Krimpenerwaard met kernen waarin mensen verbonden zijn met elkaar en met de buurt waarin ze wonen en werken. Het vormt de leidraad voor de ontwikkeling en uitvoering van activiteiten die bijdragen aan de beoogde doelen. Voor het college van gemeente Krimpenerwaard is het de basis om het gesprek met partners vorm te geven en afspraken te maken over resultaten, effecten en de bekostiging van activiteiten.

2

De totstandkoming en vervolg

In het IBK zijn de missie, visie en de waarden vastgelegd. Na het vaststellen daarvan is de MAG opgesteld. Voor een integrale aanpak in het sociaal domein is het belangrijk dat beleidsmakers en uitvoerende organisaties in verbinding zijn met elkaar. Daarom is niet alleen de ambtelijke organisatie betrokken bij het opstellen van de MAG, maar ook onze vele maatschappelijke partners, professionals en vrijwilligers. De deelnemende partijen benoemen drie onderwerpen om de maatschappelijke doelen te realiseren: Ontmoeten, Samenwerken, Normaliseren.

De MAG is tot stand gekomen vanuit een intensief participatietraject van twee rondes met ieder 12 sessies gegroepeerd rondom de raderen uit het beleidsradermodel van positieve gezondheid. Vanuit de gemeente Krimpenerwaard heeft een divers team van medewerkers uit het sociaal domein, maar ook het ruimtelijk domein en veiligheid meegedacht.
De maatschappelijke partners die hebben deelgenomen zijn een goede afspiegeling van het maatschappelijk veld in Krimpenerwaard. Een overzicht van de betrokken maatschappelijke partners en een uitgebreide weergave van de twee rondes in het participatietraject kunt u vinden in bijlage 1.

2.1 Resultaten participatietraject

De partners geven aan dat een deel van de doelstellingen uit het IBK te behalen is door goede samenwerking en ontmoeting met elkaar; professionals, vrijwilligers en inwoners. Maar er ligt ook een uitdaging op het gebied van “normalisatie”. Door het versterken van sociale structuren in de kernen en Krimpenerwaard breed komen mensen eerder met elkaar in gesprek. Hierdoor kunnen kleine problemen eerder gesignaleerd worden en kunnen mensen zich eerder bewust worden dat ze niet de enige zijn.
De conclusie is dat de deelnemende partijen drie terugkerende onderwerpen benoemen om de maatschappelijke doelen te realiseren. Er is winst te halen door deze thema’s integraal vorm te geven in de Krimpenerwaard en in samenhang te organiseren. De drie terugkerende thema’s zijn:

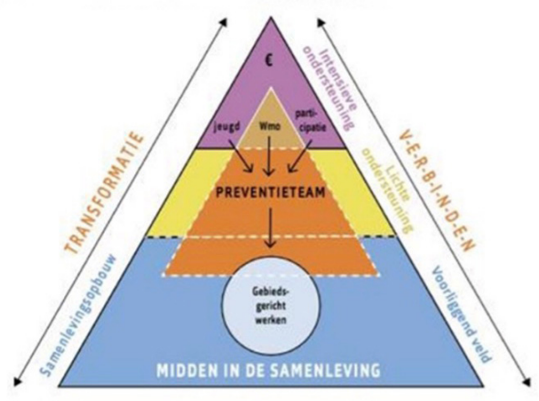
- **Ontmoeten:** onderlinge ontmoeting versterkt de sociale structuren, geeft inwoners een eigen netwerk waar ze terecht kunnen en met elkaar in gesprek kunnen gaan over grote en kleine dingen die mensen bezighouden.
- **Samenwerken:** samenwerking tussen maatschappelijke partners onderling en samenwerking met vrijwilligers is van belang zodat men weet welke partner welk voorzieningenaanbod heeft voor de inwoner en krachten worden gebundeld. Dit draagt bij aan goede doorverwijzingsmogelijkheden, maar ook geeft het zicht op teveel of te weinig aanbod van voorzieningen.
- **Normaliseren:** niet elk probleem hoeft te worden opgelost door een professional. Dit besef moet landen bij inwoners, maar ook bij professionals. Inwoners zijn zelf verantwoordelijk voor hun eigen leven en voor hun kinderen. Ondersteuning moet gericht zijn op kleine problemen klein te houden door het bieden van korte praktische hulp waardoor inwoners weer zelfstandig verder kunnen.

2.2 Vervolg

Waardevol is dat de thema’s **ontmoeten, samenwerken, en normaliseren** zo duidelijk naar voren zijn gekomen in de sessies met onze maatschappelijke partners. Juist deze thema’s maken onderdeel uit van de transformatie-opgave in het Sociaal Domein in de Krimpenerwaard.

In het IBK hebben we dit weergegeven in een piramide, waarin wordt afgebeeld dat we inzetten op een beweging in de samenleving die van boven naar beneden gaat.
In deze beweging worden hulpvragen zoveel mogelijk verbonden aan oplossingen in het eigen netwerk *(ontmoeten)* en het lokale ondersteuningsnetwerk. Dit vraagt de aanwezigheid van een goede en zichtbare ondersteuningsstructuur waarin wordt *samengewerkt* met (actieve) inwoners, onderwijsinstellingen, geloofsgemeenschappen, wijkverpleging, huisartsen en praktijkondersteuners, woningcorporaties etc. Daarnaast is het van belang dat er samenhang is in het totale aanbod van hulp en ondersteuning, waarbij zorg en welzijn gezamenlijk gericht zijn op preventie en *normaliseren*.

Vanuit dit proces en deze thema’s onderscheiden we verschil in rollen als inwoner, als maatschappelijk middenveld en als gemeente.

Figuur 1: Transformatieopgave

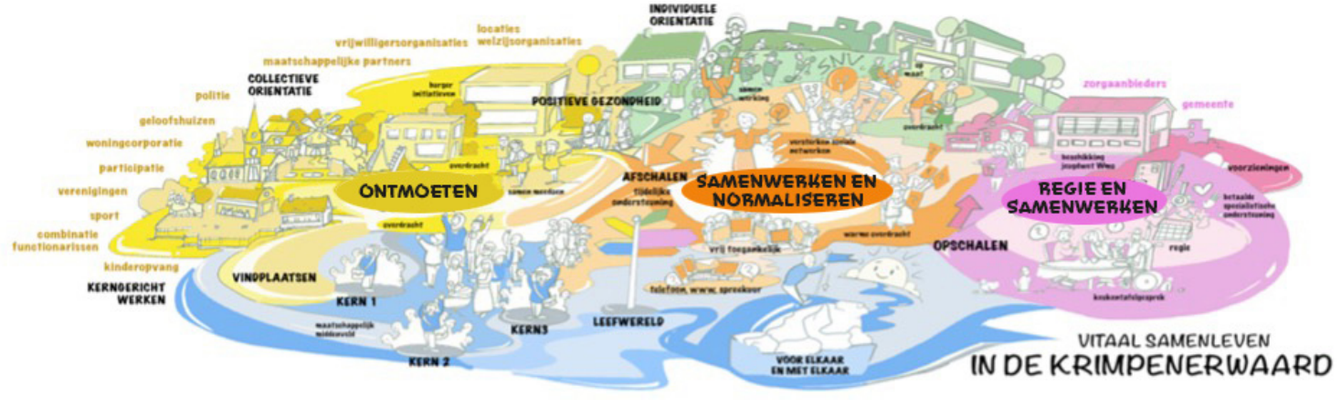
3

Rolverdeling inwoners, organisaties, gemeente

De transformatieopgave heeft invloed op en vraagt van ons ander gedrag. We kunnen niet meer hetzelfde doen als voorheen, als we een ander resultaat willen. We zullen daarom opnieuw moeten kijken naar wie we zijn en wat we doen. **Alleen zo ontstaat verandering**.

3.1. Algemeen

In de realisatie van de transformatieopgaven en de maatschappelijke doelen van het IBK zijn onze maatschappelijke en professionele partners onmisbaar. Zij staan aan de basis van het verbinden van mensen in netwerken, het zorgen voor ontmoeting en het initiëren van activiteiten om de leefbaarheid van kernen, wijken en buurten te versterken. Inwoners, maatschappelijke organisaties en de gemeente hebben hierin verschillende rollen die in samenhang ervoor zorgen dat het voor iedereen prettig wonen is in de Krimpenerwaard. Inwoners doen mee naar vermogen en inwoners kennen elkaar, gaan prettig met elkaar om en voelen zicht thuis in hun eigen wijk en buurt.

Figuur 2: Partners in de Krimpenerwaardse samenleving

3.2 Rolneming inwoners

Het uitgangspunt van het IBK is dat **inwoners zelf verantwoordelijk zijn voor hun welzijn en geluk. Eigen verantwoordelijkheid is een kernwaarde in ons beleid**. En wij (gemeente en partners) faciliteren en ondersteunen hen hierin. Wij wijzen hen de weg om zich te verenigen in hun wijk of kern om samen hun omgeving leefbaar te maken en te houden. Ze hebben toegang tot informatie om te weten wat speelt in hun leefomgeving. Hierdoor zijn zij onmisbare schakels in initiatieven op het gebied van wonen, welzijn en zorg in hun buurt.

3.3 Rolneming organisaties

Onze maatschappelijke en professionele partners zijn actief in de wijken en kernen en zijn in staat om collectieve oplossingen mogelijk maken. Zij zijn deskundigen met specifieke kennis en een uitgebreid netwerk. **De kernwaarden verbinding, respect en resultaatgerichtheid uit ons IBK zijn hier van toepassing**.

Professionals helpen onze inwoners hun doelen centraal te stellen, ze laten inwoners zien hoe je met andere inwoners in gesprek kunt komen, brengen inwoners met elkaar in verbinding, stemmen prioriteiten af tussen inwoners en proberen ongelijke verhoudingen tussen inwoners te voorkomen.
De professionals hebben een inwonergerichte, flexibele houding, waarbij voortdurend wordt afgewogen of er meer of minder ondersteuning nodig is. Professionals bieden ondersteuning waar nodig, waardoor inwoners zoveel mogelijk op eigen kracht verder kunnen. Zo werken partners preventief en bieden ook gerichte en passende ondersteuning en begeleiding. Het maatschappelijk middenveld vult elkaar aan met verschillende activiteiten, hierin zit geen overlap. Professionals zijn hierover continue met elkaar in gesprek.

Met alles wat wij van professionals verwachten, is het duidelijk dat zij moeten schakelen tussen de verschillende opgaven. Iedere opgave vereist een andere aanpak, een andere rol. Wij hebben een driedeling gemaakt in het ondersteunings- en zorgaanbod om dit te verduidelijken. Het gaat hierbij om:

- Faciliteren en activeren: hieronder verstaan wij het organiseren van ontmoeting en het aanbieden van collectief aanbod van voorzieningen en activiteiten. Ontmoeten en samenwerken staan hierin centraal.
- Ondersteunen: professioneel (individueel) aanbod van voorzieningen en het verbeteren van het netwerk van inwoners
- Interveniëren: complexe en/of langdurige ondersteuning aan inwoners door professionals van veelal specialistische zorgaanbieders

Faciliteren en activeren

Maatschappelijke partners activeren en faciliteren inwoners zonder hulp- en ondersteuningsvragen, het verenigingsleven, ondernemers, woningcorporaties etc. om een verbindende en ondersteunende rol in te nemen ten opzichte van inwoners met hulp- en ondersteuningsvragen. We gaan ervan uit dat inwoners zelf het beste weten wat nodig is en een actieve rol hebben in het bedenken en organiseren van collectieve voorzieningen. Professionals en vrijwilligers denken mee waar nodig, ondersteunen (tijdelijk) en zorgen voor verbinding tussen betrokkenen.

Het gaat daarbij om ondersteuning van initiatieven van burgers, vrijwilligerswerk, mantelzorg en een breed palet aan laagdrempelige (preventieve) voorzieningen voor alle leeftijden, bijvoorbeeld op het gebied van sport en cultuur, die eraan bijdragen dat inwoners, van jong tot oud, gezond blijven en elkaar kunnen ontmoeten. We verwachten dat organisaties in staat zijn om buurtprojecten, groepsondersteuning aan kwetsbare burgers en het bevorderen van de sociale samenhang te realiseren. Organisaties zorgen voor een sluitende ketensamenwerking waarbij gebruik wordt gemaakt van elkaars expertise. Als maatschappelijke partners zich hierop manifesteren dan ontstaat er een sterke sociale basis, waar mensen elkaar kennen en omkijken naar elkaar.

Ondersteuning

Soms is er meer nodig. In zulke situaties bieden de maatschappelijke partners professionele (individuele) ondersteuning aan inwoners. Hierbij moet gedacht worden aan tijdelijke ondersteuning, enkelvoudige, meervoudige en soms ook relatief complexe individuele ondersteuningsvragen, maar ook om (langdurige) nazorg en ondersteuning bij een kans op terugval en structurele ondersteuning bij chronische problematiek (waakvlamfunctie), om daarmee complicaties te voorkomen, verminderen of op te lossen.

De vraag vanuit de inwoner(s) en de maatschappelijke opgaven zijn leidend bij de uitvoering van activiteiten. Activiteiten zijn gericht op het verbeteren van het persoonlijk en sociaal functioneren van inwoners, het verbeteren van het netwerk van inwoners en het leiden naar passende voorzieningen. Er wordt zoveel mogelijk collectief aanbod ingericht als vervolg op deze individuele ondersteuningsvragen. In dat aanbod werken maatschappelijke partners samen en het aanbod is gericht op normaliseren.

Interveniëren

Als een inwoner zorg of ondersteuning op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Jeugdwet en/of Participatiewet nodig heeft, is het Loket Zorg en Samenleving van de gemeente Krimpenerwaard zijn toegang. Voor voorzieningen op grond van de Jeugdwet geldt ook dat huisartsen, medisch specialisten, jeugdartsen en gecertificeerde instellingen verwijzer kunnen zijn. Voor voorzieningen op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz) vindt toegang via het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) plaats en voor de Zorgverzekeringswet geldt toegang via de zorgverzekeraars. De interventies via de maatwerkvoorzieningen bieden korte of langdurige zorg, waarbij eveneens wordt gekeken naar mogelijke oplossingen in het eigen netwerk of de lokale ondersteuningsstructuur van de maatschappelijke partners. Hierin is het belangrijk dat maatschappelijke en professionele partners (onder meer het Preventieteam Krimpenerwaard) samenwerken en een goede aansluiting hebben op elkaar, maar zeker ook op het Loket Zorg en Samenleving.

3.4 Rolneming gemeente

De gemeente stapt in de rol van regisseur/opdrachtgever en voert regie op de aanpak van de maatschappelijke opgaven in het sociaal domein. Daarmee stuurt zij op doelen en de effecten (het wat) en laat initiatieven bij inwoners en maatschappelijke partners bij de ontwikkeling van voorzieningen en het organiseren van activiteiten (het hoe). Van belang daarbij is dat 'het hoe' aantoonbaar bijdraagt aan de gestelde doelen. De gemeente hanteert daarvoor een afwegingskader. Dit is beschreven in hoofdstuk 5.

Vanuit de regierol, creëert de gemeente overzicht, zet beleidslijnen uit en, afhankelijk van de rol, voert deze ook uit, organiseert samenwerking, coördineert en legt verantwoording af op zowel bestuurlijk-, beleids- en uitvoeringsniveau. Bij regievoering stuurt de gemeente op het bevorderen van de onderlinge samenwerking en het behalen van de verschillende opgaven.

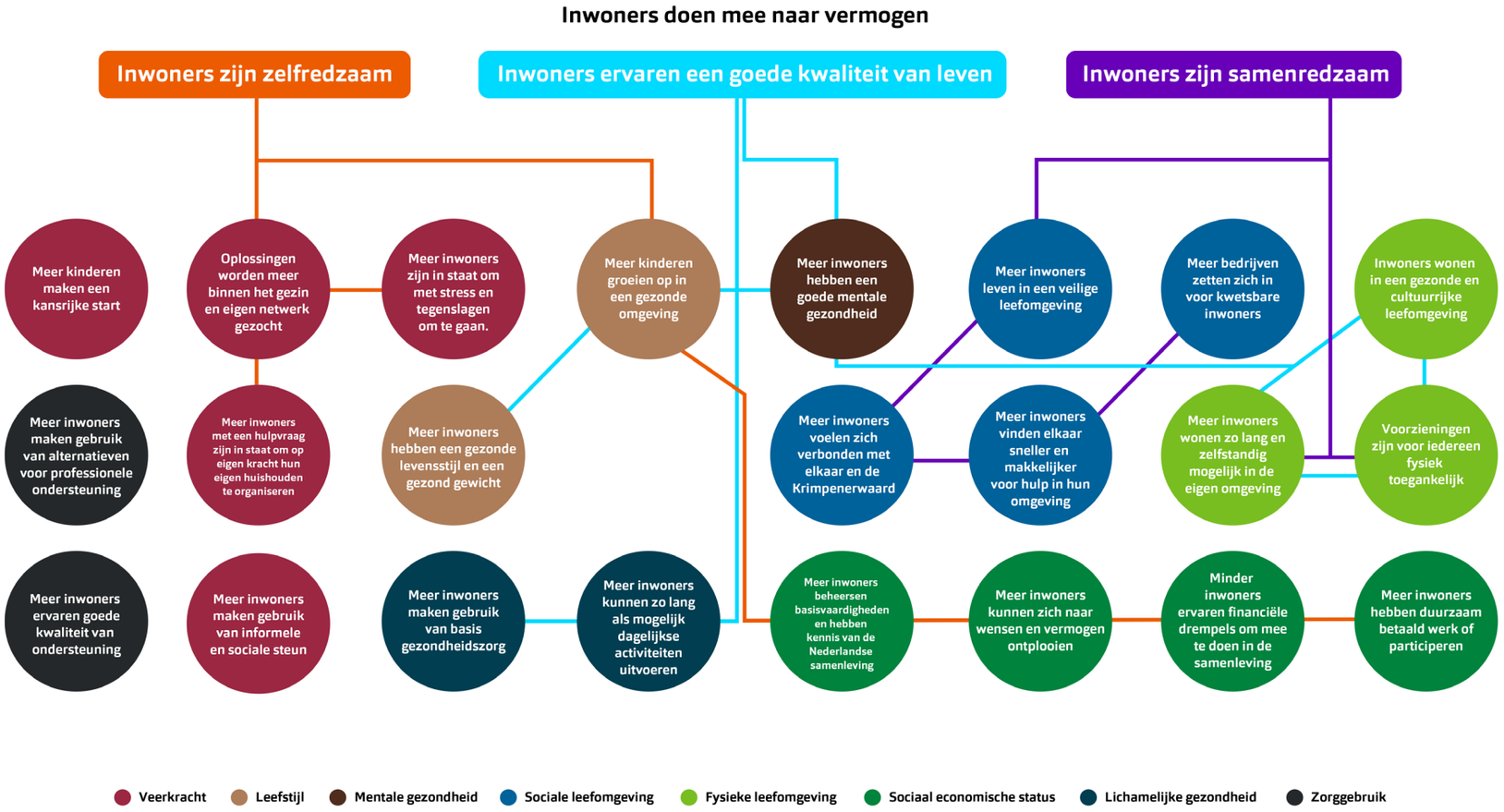
4

Inspanningen 2022-2025

4.1 Onze maatschappelijke doelen en effecten

In figuur 3 staat de doelenboom uit het IBK nogmaals weergegeven. De doelenboom koppelt aan elk maatschappelijk effect meerdere doelen.

Door inspanningen te doen op de maatschappelijke doelen wordt een bijdrage geleverd aan het vergroten van de zelfredzaamheid, samenredzaamheid en kwaliteit van leven van onze inwoners. Wij verwachten met onze inspanningen dat hiermee de maatschappelijke trends kunnen worden ondervangen, dat problemen (eerder) voorkomen kunnen worden en dat inwoners meer problemen zelf kunnen oplossen. Dit moet ertoe leiden dat de vraag naar professionele ondersteuning afneemt.

Figuur 3: Doelenboom IBK

4.2 Radermodel

In het IBK is het model positieve gezondheid en het bijbehorende rader-model uitgewerkt om te komen tot de maatschappelijke doelen en effecten.

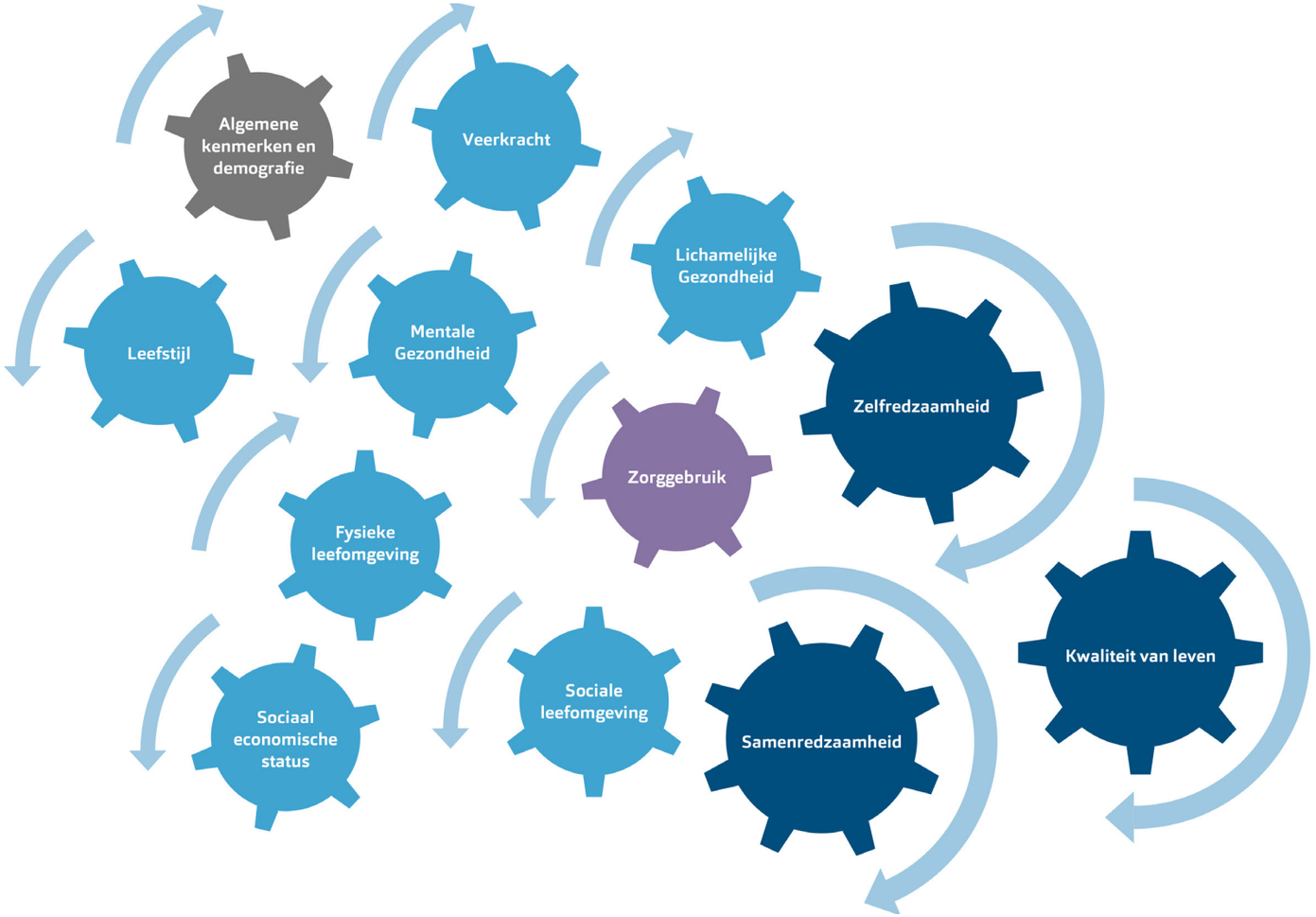
In het kort gezegd gaat het model van positieve gezondheid er vanuit dat we ons focussen op het goede en het verbeteren daarvan. Het bijbehorende radermodel geeft ons het inzicht op welke maatschappelijke opgaven we kunnen inzoomen om de gewenste doelen en effecten te behalen.

Het radermodel geeft weer hoe alle beleidsraderen op elkaar ingrijpen. Op de lichtblauwe raderen kunnen we invloed uitoefenen. Door daar inspanningen op te zetten kunnen we een beweging in gang zetten die van invloed is op een volgend rad met als uiteindelijk doel de invloed op de donkerblauwe raderen, de maatschappelijke effecten.

Een voorbeeld:
Wanneer iemand geen werk heeft, kan het hebben van werk of een andere zinvolle dagbesteding iemand uit een sociaal isolement halen. Ook schulddienstverlening kan iemand uit een sociaal isolement halen, doordat schulden afnemen. Dit heeft vaak een positieve invloed op mentale problemen. De zelfredzaamheid en samenredzaamheid nemen toe. En daarmee ook de kwaliteit van leven, voor de persoon zelf én voor zijn gezin en omgeving.

Het gaat om het mee kunnen doen in de samenleving, mentaal welbevinden, zingeving en kwaliteit van leven. Door het versterken van het normale leven, preventie en het bieden van passende en integrale ondersteuning kan de ervaren kwaliteit van leven daad-werkelijk worden beïnvloed.

De gepleegde interventies dienen op korte of op lange termijn te leiden tot een verminderd zorggebruik, het paarse rad.

Figuur 4: Radermodel positieve gezondheid

4

4.3 Inspanningen per rad

Samen met onze maatschappelijke partners zijn we op zoek gegaan naar een samenhangend geheel aan inspanningen die nodig zijn om de doelen uit het IBK te realiseren, zie ook de doelenboom bij 4.1.

Bij ieder beleidsrad starten we met een doelenboom waarin beschreven staat wat de maatschappelijke effecten en doelen zijn die samenhangen met het betreffende rad.

Vervolgens beschrijven we de inspanningen die bijdragen aan het behalen van de doelstellingen, de maatschappelijke- en sociaal economische trends die van invloed zijn en wat we van onze maatschappelijke partners vragen.

Niet alle benodigde inspanningen zijn nieuw. Er worden al veel inspanningen en activiteiten geboden die moeten bijdragen aan het realiseren van de doelen. Een greep uit al bestaande inspanningen en activiteiten zijn weergegeven in bijlage 2. Dit is geen uitputtende lijst.

Nieuw is dat we resultaatgericht willen werken en sturen. Door middel van indicatoren willen we tellen en vertellen in hoeverre de doelen worden bereikt en daarmee de gewenste maatschappelijke effecten. Voor elk rad zijn ongeveer 5 indicatoren benoemd waarvan we de ontwikkeling jaarlijks in een kwaliteitsmonitor volgen. Meer over de kwaliteitsmonitor staat in paragraaf 5.5.

Figuur 5: Voorbeeld doelenboom

4.3.1. Beleidsrad Veerkracht

Onze inwoners zijn in staat om met veranderingen en stressvolle gebeurtenissen (tegenslag/uitdagingen) om te gaan en zorgen voor goede relaties in hun omgeving

Hoe gaan we dat doen?
Veerkracht is belangrijk voor alle inwoners. Sport, cultuur en verenigingsleven spelen hierbij een belangrijke rol. Als gemeente zijn we faciliterend in het realiseren van plekken waar inwoners kunnen samenkomen. We stimuleren inwoners om naar elkaar om te kijken, als buurtbewoner, vrijwilliger of mantelzorger, en elkaar te waarderen voor deze inzet. Door ontmoeting en elkaar kennen, ontstaan er informele sociale (zorg)netwerken van inwoners en vrijwilligers die elkaar steun en praktische hulp kunnen bieden. We faciliteren het contact tussen (jonge) ouders, zodat er duurzame, laagdrempelige, netwerken kunnen ontstaan. Niet alleen in de buurt, maar ook op scholen waar kinderen de kans hebben om zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. De mogelijkheid om terug te kunnen vallen op netwerken in de eigen omgeving, biedt ruimte om tegenslagen en stress beter te verwerken.

Trends die van invloed zijn
Maakbaarheid, individualisering en prestatiedruk
Jongeren en jongvolwassenen zijn meer op zichzelf aangewezen en moeten meer hun eigen weg zoeken dan voorgaande generaties. Veel jongeren en jongvolwassenen werken nu vaak op basis van tijdelijke contracten. De samenleving is individualistischer en competitief geworden. We leven in een tijd van maakbaarheid. Het perfecte lichaam en de perfecte baan is haalbaar als je daar maar voldoende je best voor doet. Excelleren lijkt de maatschappelijke norm. Die maakbaarheidsgedachte levert veel stress op. Als iets niet lukt is het je eigen schuld. Dat veroorzaakt langdurige stress en de kans op een depressie. Sociale media vergroot de individualistische en competitieve maatschappij uit. Facebook en Instagram stellen ons in staat om onszelf de hele dag met elkaar te vergelijken.

Verandering verenigingsleven
De maatschappij individualiseert. Mensen zijn drukker en willen zich niet meer binden aan structurele, vaste en langdurige vrijwilligersactiviteiten. Hiermee komt het verenigingsleven en de bestuursfuncties van verenigingen onder druk te staan.

Eenzaamheid
De 1,5 meter maatregel als gevolg van corona hebben ertoe geleid dat activiteiten en voorzieningen voor mensen in een kwetsbare positie nog maar beperkt of helemaal geen doorgang hebben kunnen vinden. Hierdoor zijn deze mensen onevenredig hard getroffen en hebben zij minder mee kunnen doen in de samenleving. De uitdaging als het gaat om inclusie in tijden van corona is: hoe blijven kwetsbare groepen binnenboord die door corona uitgesloten dreigen te worden?

4

Somberheid onder jongeren
Uit onderzoek blijkt dat jongeren zich met name tijdens de coronacrisis somberder en aanzienlijk vaker eenzaam hebben gevoeld dan ervoor. Ze voelen zich verslagen, soms gedesillusioneerd, hadden andere verwachtingen van een studie of hun afstuderen. Zelfontwikkeling van jongeren is onder druk komen te staan en ze komen minder aan identiteitsontwikkeling toe. De vraag is wat dit gaat betekenen voor hun toekomst.

Wat vragen we van onze partners?
Normaliseren is een belangrijk onderdeel van veerkracht. Sport en cultuur zijn daarbij belangrijke middelen. Door inwoners met elkaar in contact te brengen, gebruik te maken van informele netwerken en onderwerpen bespreekbaar maken, wordt gewerkt aan het normaliseren binnen het sociaal domein. Daarnaast zit normaliseren ook in het handelen van onze professionals en vrijwilligers. De partners wordt daarom gevraagd om in hun dienstverlening oog te houden voor normaliseren; focus te houden op informele zorg en het betrekken van het sociale netwerk.

We vragen onze maatschappelijke partners in te spelen op de veranderingen in het verenigingsleven: minder jonge mensen worden blijvend lid van een club of vereniging en er is minder animo van inwoners om zich langdurig actief in te zetten in het verenigingsleven. Er ontstaat meer behoefte aan (het faciliteren van) informele clubjes en ontmoetingen voor ongebonden sport of culturele activiteiten. Ontmoetingen waarin contact tussen verschillende (leeftijden) groepen wordt gestimuleerd heeft de voorkeur.

Om de veerkracht van onze inwoners te vergroten vragen wij onze maatschappelijke partners inspanningen en activiteiten op te zetten die gericht zijn op het opbouwen en onderhouden van informele netwerken rondom opvoeden, opgroeien en financiële zelfredzaamheid. Dit kan onder andere door de inzet van rolmodellen en/of ervaringsdeskundigen.

Kinderen en jongeren verdienen apart aandacht binnen het radar Veerkracht. Veerkracht en leren omgaan met tegenslagen moet gestimuleerd worden tijdens het opgroeien. Het bespreken van taboegevoelige onder werpen, zoals eenzaamheid, armoede en geestesziekte, is onderdeel van de opvoeding en/of curriculum op school. Partners moeten hier een rol in pakken. Ook inwonersinitiatieven kunnen hieraan bijdragen.

Hoe gaan we dit meten?
score sociaal vangnet
score vertrouwen in de toekomst
% voortijdig schoolverlaters
score eigen kracht

4.3.2. Beleidsrad Leefstijl

Onze inwoners streven een gezonde leefstijl na. Dat betekent voldoende bewegen, niet roken, matig alcoholgebruik, gezonde voeding en ontspanning. Een gezonde leefstijl helpt voor het ervaren van goede gezondheid.

Hoe gaan we dat doen?

Bij het rad Leefstijl hebben we aandacht voor leefstijlinterventies voor inwoners met een lage sociaal economische status (SES) en het terugdringen van gezondheidsverschillen. We nemen drempels weg om te sporten, streven met partners naar een passend en inclusief sportaanbod en begeleiden verenigingen waar nodig naar een toekomstbestendige en vitale organisatie. Daarnaast hebben we aandacht voor een positief en veilig sportklimaat.

We stimuleren laagdrempelige toegang van het sportaanbod (fysiek, sociaal en financieel) voor alle leeftijden. Daarbij gaan we uit van efficiënt gebruik en beheer van sportvoorzieningen. We zetten in op voldoende, kwalitatief goede, duurzame en multifunctionele sportvoorzieningen. Maar ook op voorzieningen die inspelen op sporters die niet in verenigingsverband sporten en beweegplekken voor alle leeftijden. Wij willen een omgeving die uitnodigt om te sporten en te bewegen.

Trends die van invloed zijn

We bewegen minder

Nederlanders bewegen minder dan vóór de coronacrisis. Met het versoepelen van de maatregelen nam het bewegen weer toe. Een kleiner deel van de volwassenen, met name de hoger opgeleiden, zijn juist meer gaan bewegen tijdens de coronacisis.

Meer roken, iets minder alcohol

Uit onderzoek van het RIVM blijkt dat iets meer Nederlanders geminderd hebben met het drinken van alcohol in verhouding tot de Nederlanders die juist meer zijn gaan drinken. Terwijl onder de rokers er in verhouding juist mensen meer zijn gaan roken. Voor zover bekend lijkt het gemiddelde BMI van Nederlanders gemiddeld niet meer te zijn gestegen dan voor de coronacrisis.

Invloed van social media en gamen op jongeren

Het gebruik van social media onder jongeren is in de afgelopen jaren enorm toegenomen. 98% van de jongeren is in het bezit van een smartphone, het grootste deel hiervan gebruikt Whatsapp. Ook neemt het gebruik van Instagram, Snapchat, Tiktok en Youtube steeds meer toe. Social media speelt een belangrijke rol in de vorming van het zelfbeeld. Vooral jongeren zijn hier kwetsbaar voor. Dat zelfbeeld hangt natuurlijk af van veel meer factoren, maar het valt niet te ontkennen dat de 'perfecte plaatjes' op social media hier tegenwoordig een sterke rol in spelen. Naast negatieve effecten kan social media ook positieve effecten hebben. Social media kan onder andere het zelfvertrouwen vergroten, sociale steun geven, maar ook lotgenoten in contact brengen met elkaar.

Cyberpesten

De online wereld zorgt voor een andere vorm van pesten onder jongeren: cyberpesten. De onlinewereld is wezenlijk anders dan de offline wereld. Bestanden kunnen breder verspreid worden, zijn zichtbaarder voor anderen en kunnen moeilijk verwijderd worden. Zelfs als het pesten voorbij is, zijn de berichten hierover nog terug te vinden. Hierdoor kan het online pesten ingrijpende en langdurige gevolgen hebben.

Wat vragen we van onze partners?

Onze maatschappelijke partners moeten inspanningen en activiteiten ondersteunen en/of ontwikkelen die de inwoners van de gemeente Krimpenerwaard uitnodigen om te bewegen. Iedereen, ook de minder mobiele inwoner, dit is een inwoner die door lichamelijke of geestelijke gesteldheid wordt beperkt. Hiervoor kunnen buurtsportcoaches worden ingezet die de sportinfrastructuur versterken en ontsluiten.

Inwoners met overmatig alcohol of middelen gebruik hebben extra aandacht nodig. Bij deze doelgroep is een integrale aanpak tussen de maatschappelijke partners belangrijk, net als het betrekken van de omgeving. Dit kan bijvoorbeeld door gebruik te maken van ervaringsdeskundigheid, het

4

verenigingsleven en het vergroten van de betrokkenheid van het sociale netwerk op dit thema. Wij vragen van de professionele netwerken om in te zetten op preventieve activiteiten. Bovendien heeft het onze voorkeur dat activiteiten in samenwerking met vrijwilligers en/of inwoners worden opgepakt.

We vragen onze partners ook aandacht te hebben voor onze jongeren. Het is belangrijk dat onze jongeren actief en gezond opgroeien. Er moeten voldoende voorzieningen en activiteiten in de kernen aanwezig zijn waar jongeren hun vrije tijd aan kunnen spenderen.

Hoe gaan we dit meten?
score levensverwachting in goed ervaren gezondheid
% voldoende beweging volgens beweegrichtlijnen
% overgewicht 18+
% klas 2/4 voortgezet onderwijs dat recent gedronken heeft

4.3.3. Beleidsrad Mentale gezondheid

Mentale gezondheid gaat over verbondenheid en saamhorigheid, zodat gevoelens van eenzaamheid, angst en depressie minder snel de kop opsteken.

Hoe gaan we dat doen?
Om de mentale gezondheid te kunnen verbeteren, is het belangrijk dat sociale netwerken worden versterkt. We willen het realiseren van plekken waar inwoners kunnen samenkomen faciliteren, zodat zij elkaar ontmoeten en leren kennen. We stimuleren inwoners om naar elkaar om te kijken, als buurtbewoner, vrijwilliger of mantelzorger, en elkaar te waarderen voor deze inzet. Door ontmoeting en elkaar kennen, ontstaan er informele sociale (zorg)netwerken van inwoners en vrijwilligers die elkaar steun en praktische hulp kunnen bieden.

Trends die van invloed zijn
Vergrijzing en dementie
Het aantal ouderen neemt tussen 2020 en 2035 naar verwachting sterk toe (circa 30% onder de 65-plussers. Ouder worden gaat ook vaak gepaard met gevoelens van eenzaamheid. Het gevoel overbodig te zijn of tot last van de samenleving, er ontstaan zingevingsvragen.
Door de ouder wordende bevolking neemt ook dementie toe. Het aantal mensen met dementie stijgt naar verwachting in Krimpenerwaard van 970 in 2020 naar 1100 in 2025 en 1400 in 2030.

Maakbaarheid, individualisering en prestatiedruk & Eenzaamheid en somberheid onder jongeren
Evenals bij het rad Veerkracht zijndeze trends van invloed op de mentale gezondheid van onze inwoners.

Wat vragen we van onze partners?
Financiële en geestelijke problemen hebben invloed op de mentale gezondheid. Preventie op deze twee aspecten is daarom belangrijk. Preventie door vroegtijdige signalering en door middel van voorlichting, bijvoorbeeld over geestesziekten of verslaving. Hiermee halen we deze onderwerpen uit de taboesfeer. De gemeente vraagt haar partners activiteiten gericht op preventie, taboe en vraagverlegenheid voort te zetten of te ontwikkelen.

We verwachten van onze partners dat ze bij hun activiteiten onderling contact stimuleren. Onderling contact kan zijn tussen inwoners, scholen en werkgevers. Het gaat om de verbindingen tussen informeel en formeel contact. Dit kan bijvoorbeeld door het inzetten van ervaringsdeskundigen en mantelzorgondersteuning. Activiteiten geïnitieerd door inwoners hebben prioriteit. Nadrukkelijk vragen we onze partners in het culturele veld om hun bijdrage te leveren zodat mensen kunnen deelnemen aan muziek-, theater-, dans-, schilder-, fotografie-, tekenlessen etc. en zingevingsvragen van ouderen bespreekbaar te maken. Deze activiteiten zorgen voor ontspanning en het

4

uitbouwen van netwerken en daarmee de mogelijkheid om de mentale gezondheid van inwoners te verbeteren.

In de sessies over dit rad is aandacht gevraagd voor de gevolgen van corona. De Covid-19 periode heeft zijn effect op de mentale gezondheid van mensen, maar de manier waarop de inwoner ondersteund kan worden is op dit moment nog lastig te benoemen door de partners. De gemeente vraagt haar partners oog te houden voor de gevolgen van corona en indien nodig initiatieven en activiteiten te ontwikkelen.

Hoe gaan we dit meten?
score tevredenheid met het leven
% ernstige eenzaamheid 65+
% hoog risico op angststoornis en depressie (19-64 jaar)
x-aantal cliënten met indicatie basis- of specialistische GGZ

4.3.4. Beleidsrad Sociale leefomgeving

Inwoners leven in een veilige leefomgeving binnen het gezin en in de buurt. Men voelt zich geaccepteerd en verbonden met elkaar.

Hoe gaan we dat doen?
Een goede sociale leefomgeving zorgt ervoor dat onze inwoners zich veilig voelen. Een situatie die niet alleen door het sociaal domein kan worden gerealiseerd, maar waarvoor de samenwerking met het ruimtelijk domein en openbare orde en veiligheid cruciaal is. Alleen dan kunnen we werken aan een integrale aanpak van vraagstukken in de leefomgeving van onze inwoners. Wij hebben onze inwoners en maatschappelijke partners nodig om ervoor te zorgen dat inwoners zich veilig voelen thuis, in de buurt, op hun werk en in hun dagelijkse leven.
Ontmoeting en contact zijn dé middelen om inclusie en verbinding in de wijk tot stand te brengen en te houden. Contacten tussen inwoners, sport, cultuur, welzijn, onderwijs, participatie en het bedrijfsleven. Ontmoeting en contact vermindert vooroordelen, het draagt bij aan sociale cohesie, leefbaarheid en veiligheid in een wijk. Ook kan ontmoeting en contact bijdragen aan zelfredzaamheid en activeert het burgers om zich in te zetten voor hun buurt, dorp of stad.

Trends die van invloed zijn
Discriminatie en uitsluiting
Mensen worden om verschillende redenen uitgesloten van volwaardige deelname aan de samenleving. Bijvoorbeeld door een beperking, hun leeftijd, etnische herkomst, seksuele oriëntatie of genderidentiteit.
Maar ook door armoede of laaggeletterdheid. Daarmee is er sprake van sociale ongelijkheid, vooroordelen, stigma's en discriminatie. Dit gebeurt ook in de Krimpenerwaard, terwijl we een inclusieve samenleving willen zijn, waar sprake is van diversiteit én gelijkwaardigheid.

Overbelasting mantelzorgers
Als gevolg van corona zijn vele vormen van dagbesteding weggevallen. Dit heeft geleid tot zorgen over overbelasting van mantelzorgers en eenzaamheid bij kwetsbare groepen. Ouderen wonen vaker zelfstandig en ook vaker alleen. De behoefte aan levensloopbestendig wonen in allerlei verschillende verschijningsvormen neemt daardoor toe. Door deze ontwikkelingen ontstaat er meer druk op zowel de formele als de informele zorg.

Wat vragen we van onze partners?
Bij het rad Sociale leefomgeving geven de partners duidelijk aan dat de inspanning zich de komende jaren moet richten op verschillende vormen van ontmoeten; ontmoeten tussen professionals, vrijwilligers en inwoners.

4

Ontmoeten met verschillende doelstellingen; ontmoeten om beter samen en integraler te werken, ontmoeten om je sociale netwerk uit te breiden, om de sociale cohesie en leefbaarheid in wijken te verbeteren of ontmoeten om lotgenoten te spreken. Ontmoeten houdt niet alleen in dat inwoners naar jou toekomen, maar ontmoeten is ook naar de inwoner toe gaan, gevraagd maar soms ook ongevraagd.

Lang niet altijd hoeft zware, professionele hulp ingeschakeld te worden. Hulpvragers kunnen in veel gevallen een beroep doen op hun sociale netwerk. Mantelzorgers en vrijwilligers maken het mogelijk dat mensen die het nodig hebben, kunnen worden ondersteund in hun eigen omgeving. Wat mantelzorgers in de praktijk goed kunnen gebruiken is af en toe vervangende of aanvullende zorg en ondersteuning. Om hiermee de druk op mantelzorgers te verlichten.

Sommige inwoners zijn zoekende naar een zinvolle dagbesteding. Bedrijven, zowel profit als non-profit, spelen hierin een belangrijke rol om invulling aan de dag te geven. De gemeente vraagt haar partners om activiteiten te ontwikkelen bij/met bedrijven voor de kwetsbare doelgroep. De deelnemers hebben aangegeven dat bedrijven bijvoorbeeld ondersteund kunnen worden bij het vormgeven van maatschappelijk verantwoord ondernemen.

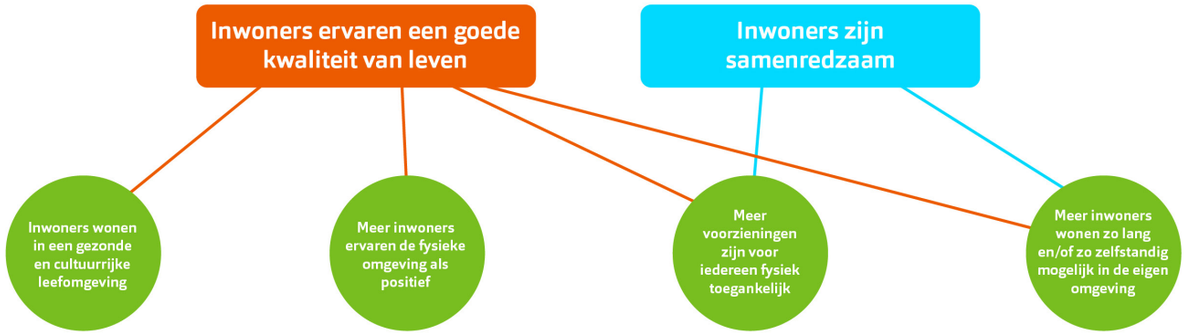
Hoe gaan we dit meten?
score sociale veiligheid
x-aantal meldingen huiselijk geweld (t.o.v. 1.000 huishoudens)
% kindermishandeling
score verbondenheid met de buurt
% dat geen lid is van vereniging of organisatie in klas 4 VO

4.3.5. Beleidsrad Fysieke leefomgeving

Inwoners wonen in een prettige omgeving, waar voorzieningen beschikbaar zijn in de buurt en de publieke ruimte goed is ingericht.

Hoe gaan we dat doen?
Een goede fysieke leefomgeving zorgt ervoor dat onze inwoners zich veilig voelen. De samenwerking met het ruimtelijk domein en openbare orde en veiligheid is cruciaal is. We zorgen voor passende woon/zorg initiatieven voor diverse doelgroepen, zoals inwoners met dementie, een psychische kwetsbaarheid of verstandelijke beperking. Zo kunnen inwoners zo lang mogelijk in de eigen omgeving blijven wonen. Dit kunnen bijvoorbeeld levensloopbestendige woningen of geclusterde woonvormen met begeleiding zijn. We stimuleren hierbij vernieuwende woonzorg concepten waarbij een verscheidenheid aan mensen bij elkaar wonen (met en zonder zorgvraag), zodat buurtbewoners iets voor elkaar kunnen betekenen.

We zorgen voor voldoende, passende, kwalitatief goede, duurzame en multifunctionele voorzieningen voor sport en cultuur. De inzet op geclusterd huisvesten van diverse voorzieningen in verschillende kernen zorgt mede voor een laagdrempelig toegang en het eenvoudig doorverwijzen van inwoners naar diverse aanbod, op basis van de vraag van de inwoner.

Trends die van invloed zijn
Extramuralisering
Extramuralisering in de geestelijke gezondheidszorg (GGZ), gehandicaptenzorg en ouderenzorg leidt er toe dat mensen met zorgvragen en zorgbehoeften steeds langer zelfstandig thuis moeten blijven wonen. Hierbij wordt gezorgd voor behandeling en ondersteuning in die thuissituatie (ambulante hulpverlening).

Kwetsbare inwoners wonen langer zelfstandig thuis
Het aantal ouderen neemt toe en deze ouderen wonen langer zelfstandig. Deze veelal kwetsbare inwoners doen een groot beroep op betaalbare woningen met een geschikte leefomgeving waarbij afstemming tussen zorg- en hulpverleners in de wijk en met mantelzorgers essentieel is. Het zelfstandig wonen van inwoners met een psychische kwetsbaarheid vraagt eveneens nauwe samenwerking tussen tal van ketenpartners zoals woningcorporaties, ggz aanbieders, gemeenten en politie. Complexe overlastmeldingen liggen op de loer. Daarnaast wonen de meest kwetsbare inwoners veelal geconcentreerd in één gebied als gevolg van eenzijdige (goedkope) woningvoorraad. Dat vraagt extra inspanningen om de leefbaarheid op peil te houden en acceptatie van en tussen inwoners.

Overspannen woningmarkt
We willen graag dan inwoners van Krimpenerwaard uit kunnen stromen uit intramurale zorginstellingen of uit kunnen stromen uit de opvang. De huidige overspannen woningmarkt heeft een remmende werking op de uitstroom. Ook het niet door kunnen of willen stromen naar een geschikte woning voor ouderen leidt tot een groter beroep op hulpmiddelen en het bezoekbaar maken van een woning.

4

Wat vragen we van onze partners?
We vragen de partners om activiteiten voort te zetten of te ontwikkelen die inwoners ondersteunen om zo lang mogelijk veilig thuis te wonen. Samenwerking, denk aan het ondersteunen van mantelzorgers, goed toegankelijke zorg, informele ondersteuning en een actuele sociale kaart dragen bij aan langer veilig thuis wonen. De gemeente vraagt om activiteiten met een integrale blik op de casuïstiek.

Voor collectief werken zijn fysieke ontmoetingsplekken belangrijk. Daar hoort ook de open publieke ruimte bij. Aandacht voor de publieke ruimte is investeren in ontmoeting en verbinding. Daarnaast worden nieuwe vormen van wonen verkend, verschillende woon/zorg combinaties zijn genoemd als goede voorbeelden. Dit vraagt om het versterken van de samenwerking tussen het ruimtelijke domein en het sociaal domein voor een integrale aanpak van vraagstukken in de leefomgeving van onze inwoners. Nabijheid en veiligheid zijn speerpunten in het fysieke leefomgeving.

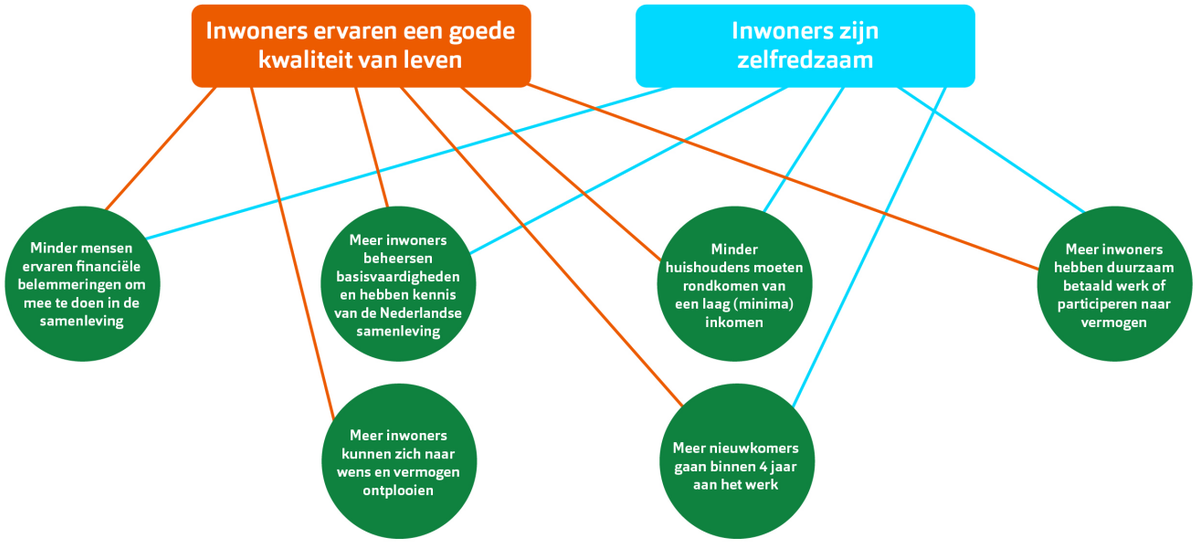
Hoe gaan we dit meten?
score fysieke leefomgevingskwaliteit
score beweegvriendelijke omgeving
score voorzieningenniveau

4.3.6. Beleidsrad Sociaal economische status

Inwoners hebben duurzaam betaald werk of doen mee naar vermogen, ervaren zo min mogelijk financiële belemmeringen en hun bestaanszekerheid komt niet in het geding. Het beheersen van basisvaardigheden en kennis hebben van de Nederlandse taal is daarvoor belangrijk.

Hoe gaan we dat doen?
In het rad van de sociaal economische status komen de uitdagingen rondom In het rad van de sociaal economische status komen de uitdagingen rondom armoede en schulden en de integratie van nieuwkomers naar voren. Armoede, schulden, laaggeletterdheid zijn onderwerpen waar een taboe op rust. Dat moet worden doorbroken. Samen met maatschappelijke partners hebben we aandacht voor het terugdringen van armoede en schulden, zetten we in op het versterken van de financiële zelfredzaamheid van onze inwoners, het stimuleren van banen voor kwetsbare inwoners en regisseren en faciliteren we de inburgering, huisvesting en integratie van nieuwkomers in onze gemeente. Hierbij zijn nieuwe en bestaande netwerken tussen werkgevers, onderwijs, maatschappelijke partners en gemeente onmisbaar. We zorgen voor zoveel mogelijk bestaanszekerheid van onze inwoners en we bevorderen de kansengelijkheid.

Trends die van invloed zijn
Kansenongelijkheid
Sociaal-economische achtergrond, herkomst en zelfs postcode bepalen nog te vaak of het inwoners lukt zich optimaal te ontwikkelen en ontplooien. Het bestrijden van kansenongelijkheid is een complex vraagstuk, waarbij het voor een groot deel intergenerationeel wordt overgedragen. Kinderen van ouders met een lage sociaal economische status (SES) behalen een minder hoog opleidingsniveau dan kinderen met een vergelijkbaar IQ van ouders met een hoge SES. En het verschil in inkomen en werkzekerheid wordt groter tussen Nederlanders met een lage SES en Nederlanders met een hoge SES.

Armoede en verborgen armoede
Door de coronacrisis zijn nieuwe groepen kwetsbaar geworden en is de situatie voor bestaande kwetsbare groepen schrijnender geworden. Iedereen die afhankelijk is van een flexibele of tijdelijke arbeidsmarktpositie is hard getroffen. De kloof tussen arm en rijk lijkt hiermee te zijn vergroot. Ondanks dat de economie zich snel lijkt te herstellen is het niet aannemelijk dat daarmee de kloof wordt gedicht. Oorzaken daarvoor worden gevonden in de vele flexcontracten, het niet hebben van een financiële buffer en een oververhitte woningmarkt en de nieuwe vorm van armoede dient zich ondertussen aan: energie-armoede.

Leerachterstanden als gevolg van corona
Aan de hand van afgenomen eindtoetsen binnen het primair onderwijs werd

4

duidelijk dat ook kinderen in de Krimpenerwaard in de basisschool leeftijd, een leervertraging hebben opgelopen. Waar de leerachterstanden in het begin van de lockdown groter waren, bleken kinderen na de lockdown ook veerkracht te tonen en een deel van de schade in te halen. Met name kinderen in een kwetsbare positie zijn verder achterop geraakt. Op het gebied van rekenen, spelling en begrijpend lezen liepen kinderen met een lage sociaal-economische status grotere achterstanden op dan leeftijds-genoten met een hogere sociaal- economische status. Op het voorgezet onderwijs werden vooral achterstanden op samenwerking zichtbaar en zijn er zorgen om het praktijkonderwijs. Het inkomen is overigens niet de enige factor dat een rol speelt bij de leerachterstanden van kinderen. Ook kinderen met een migratieachtergrond liepen beduidend meer vertraging op.

Wat verwachten we van onze maatschappelijke partners?
Wij vragen onze partners om activiteiten gericht op omgaan met geld, verkleinen taalachterstanden, gezondheid te continueren en te ontwikkelen om de kansengelijkheid binnen de gemeente Krimpenerwaard te vergroten. De basisvaardigheden lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden spelen hierbij een belangrijke rol. Het vergroten van de basisvaardigheden bij inwoners heeft een preventieve werking op het gebied van armoede en participeren in de gemeente.

Kinderen verdienen extra aandacht binnen dit rad. Opgroeien in armoede is geen reden om niet mee te kunnen doen met leeftijdsgenoten.
Activiteiten die participatie en het zelfvertrouwen vergroten bij kinderen/ jongeren vinden we belangrijk.

Voor de integratie van nieuwkomers in onze gemeente verwachten we van de maatschappelijke partners dat zij ervoor zorgen dat nieuwkomers zich gaan thuis voelen in onze gemeente, in ons land. Met respect voor de waarden en normen van de nieuwkomer worden de Nederlandse waarden over werk, meedoen, rechten en plichten overgebracht aan nieuwkomers. Wij hebben de overtuiging dat werk het beste is om snel de Nederlandse taal eigen te maken en een sociaal netwerk op te bouwen.

Geen werk zonder werkgevers. We vragen van onze ondernemers om aandacht te hebben voor mensen zonder werk in een achterstandspositie. Het is van belang om hen (opnieuw) de mogelijkheden te bieden om mee te kunnen doen in de samenleving, door werk, door erkenning. Vanuit de gemeente willen we werkgevers met inzet van het Werkgeversservicepunt Midden-Holland ontzorgen als het gaat om sociaal ondernemen.

Hoe gaan we dit meten?
% ernstige financiële belemmering
% laaggeletterdheid
% geslaagde inburgeringsplichtigen
x-aantal gerealiseerde garantiebanen per persoon
x-aantal gerealiseerde beschutte werkplekken per persoon

4.3.7 Beleidsrad Lichamelijke gezondheid

Inwoners zijn in staat om hun dagelijkse lichamelijke activiteit uit te voeren

Hoe gaan we dat doen?
Het rad lichamelijk gezondheid heeft een nauw verband met het rad leefstijl en fysieke leefomgeving. Met basisgezondheidszorg bedoelen we het gebruik van zorg die in principe vrij toegankelijk, kosteloos en goed bereikbaar is en zich veelal preventieve taken kent. Denk daarbij aan het aanbod van de GGD maar ook gebruik van huisartsenzorg

De GGD is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Rijksvaccinatie-programma. In het Rijksvaccinatieprogramma zijn vaccinaties voor 12 ernstige infectieziekten opgenomen. Doordat veel kinderen in Nederland gevaccineerd worden, komen deze infectieziekten nauwelijks meer voor. De vaccinatiegraad in de gemeente Krimpenerwaard blijft echter achter op de minimaal, noodzakelijke vaccinatiegraad. Hierdoor is de kans op een uitbraak, van bijvoorbeeld de mazelen, een reëel risico. Blijvende aandacht voor vaccinatiebereidheid vinden wij noodzakelijk.

Trends die van invloed zijn
Vaccinatiegraad neemt toe
Voor het tweede jaar op rij is landelijk het aandeel kinderen dat de vaccinaties uit het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) krijgt, toegenomen. Ook in Krimpenerwaard zien we opnieuw een toename in 2020 naar 88,6%. Daarmee ligt de vaccinatiegraad nog steeds lager dan het landelijk gemiddelde, maar naderen we deze wel. Daarnaast valt een stijging op bij de HPV-vaccinatie met 10 procent naar 63 procent op. Deze vaccinatiegraad was niet eerder zo hoog. Verder heeft naar schatting 70% van de zwangeren de 22 wekenprik gehaald om hun baby te beschermen tegen kinkhoest.

Wat vragen we van onze partners?
In het concept 'Welzijn op recept' komen een aantal genoemde inspanningen samen; integrale aanpak van de (zorg)vraag. Dit vraagt nauw met elkaar samenwerken om samen de juiste zorg te kunnen leveren. Ook vraagt dit om een sluitend aanbod van voorzieningen. We vragen onze partners om activiteiten te ontwikkelen die de implementatie van dit concept verder brengen. De gemeente stuurt daarom op voorzieningen die complementair zijn aan elkaar en niet op 'meer van hetzelfde'.

Van de buurtsportcoaches vragen we om verbindingen tussen inwoners en sportaanbieders, sportaanbieders onderling en tussen sport en andere terreinen zoals zorg, welzijn, onderwijs, participatie en het bedrijfsleven te leggen.

Een concrete doelstelling is het verhogen van de vaccinatiegraad binnen de gemeente. Voorlichting speelt hierin een belangrijke rol volgens de deelnemers, zeker aan bepaalde doelgroepen. De inzet van sleutelpersonen is een mogelijke oplossing.

Hoe gaan we dit meten?
% ernstige lichamelijke belemmering
% gebruik eerstelijnszorg huisarts
% 2 jarigen volledig gevaccineerd

4.3.8. Zorggebruik

Zorggebruik en de vraag om ondersteuning gaat om het gebruik van Jeugdhulp, Wmo en Participatiewet en Schulddienstverlening én de mate waarin inwoners ervaren dat de geboden zorg het gewenste effect heeft.

Hoe gaan we dat doen?

In het belang van onze inwoners is het cruciaal dat de partners elkaar op een goede wijze kunnen vinden en optimaal samenwerken vanuit de ondersteuningsbehoefte van de inwoner. Dit reikt van de kinderopvangpartners, scholen, jongerenwerk, jeugdgezondheidszorg tot het welzijnswerk, maatschappelijke werk, thuiszorgorganisaties, Veilig Thuis, ervaringsdeskundigen, GGZ aanbieders, werkgevers, verenigingen, vrijwilligersorganisaties en natuurlijk ons Loket Samenleving en Zorg. Iedereen die werkzaam is in het sociaal domein heeft een signaalfunctie, zodat lichte problemen tijdig met voorliggende voorzieningen kunnen worden aangepakt of er snel ondersteuning kan worden geboden. We stimuleren zorgaanbieders om steeds vaker op innovatieve wijze te zoeken naar alternatieven voor zorg.

We stellen goede ondersteuning en zorg beschikbaar voor diegenen die dit nodig heeft. Dit doen we door in regionaal verband te werken aan een dekkend zorglandschap voor Wmo en Jeugdhulp. Tegelijk kijken we naar een scherpere afbakening van de Jeugdwet en Wmo (wat is wel Wmo/Jeugdhulp en wat niet), sturen we op kwaliteit door contractmanagement. Dit betekent goede doorstroom in de zorgketen, methodische onderbouwing van interventies, aanspreken op contract-afspraken gerelateerd aan het werken met 1Gezin1Plan1Regisseur en het toekomstplan (18-/18+voor jeugdigen). Maar ook houden we toezicht op kwaliteit van de zorg en op voorkomen van zorgfraude. Hiervoor is op regionaal niveau een toezichthouder aangesteld. Lokaal voeren we regie op het ondersteuningsproces van inwoners die gebruik maken van gemeentelijke voorzieningen. Daarbij richten we ons op een goede kwaliteit en doelmatige ondersteuning. We zetten in op het versterken van de samenwerking met ketenpartners als huisartsen en gecertificeerde instellingen.

Trends die van invloed zijn

Vergrijzing en dementie

Omdat het aantal ouderen fors toeneemt tussen 2020 en 2035 (circa 30% onder 65-plussers) zal naar verwachting de behoefte aan Wmo in Krimpenerwaard sterk toenemen. Het gebruik van de Wmo hangt sterk samen met leeftijd. Door de ouder wordende bevolking neemt ook dementie toe.
Het aantal mensen met dementie stijgt naar verwachting in Krimpenerwaard van 970 in 2020 naar 1100 in 2025 en 1400 in 2030. Dit is een stijging van 44% en deze stijging is vergelijkbaar met landelijk. Dit zal invloed hebben op het gebruik van zorg op grond van de Wmo.

Verschuivingen in de gezondheidszorg als gevolg van corona

De coronacrisis en de maatregelen hebben ertoe geleid dat sommige zorg werd uitgesteld of afgeschaald. Soms werd zorg in aangepaste vorm gegeven, zoals via de telefoon of via beeldbellen. Het uitstellen, aanpassen of vermijden van zorg leidt mogelijk tot indirecte, negatieve gevolgen voor

4

de gezondheid. Tegelijkertijd is ook bekend dat voor veel hulpvragen en aandoeningen sprake kan zijn van overbehandeling en onnodige zorg. Daarnaast zijn de wachtlijsten voor de toegang tot zorg en ondersteuning in diverse sectoren toegenomen. Zo blijkt o.a. dat de toegang tot verpleging en verzorging langer op zich laat wachten, maar zien we ook het aantal meldingen en aanvragen bij het maatschappelijk werk en het gemeentelijk loket fors toenemen. Vermoedelijk deels als gevolg van een uitgestelde zorgvraag.

Instroom Jeugdzorg
Het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van jeugdhulp is in zijn totaliteit redelijk stabiel, echter er is een toename van het gemiddeld aantal indicaties per jeugdige (van 2,03 in 2018 naar 2,35 in 2020) waar te nemen. Hieruit blijkt dat jeugdigen in toenemende mate van meerdere producten/diensten tegelijk gebruik maken.

Kosten Wmo
Het zorggebruik op grond van de Wmo neemt toe: een toename van het aantal maatwerkvoorzieningen tegen steeds hoger wordende kosten. Dat de kosten blijvend harder stijgen dan de aantallen cliënten zien we vooral bij de producten begeleiding, logeren en bij de woon- rol en vervoersvoorzieningen.

Jeugdzorg:
x-aantal unieke cliënten Jeugd
% herhaald beroep jeugdzorg
% positief tegenover effect ondersteuning (jeugdige)
% positief tegenover effect ondersteuning (ouder)
x-aantal meldingen Jeugd per fte consulent

Wmo:
x-aantal unieke cliënten WMO
x-aantal zelfstandig wonende 75 plussers per 1.000 inwoners
% positief tegenover effect ondersteuning
x-aantal meldingen Wmo per fte consulent

Participatiewet & Schulddienstverlening:
% saldo in- en uitstroom bijstand
x-aantal personen in schuldhulpverlening per 10.000 inwoners
% door traject meer kans op baan
x-aantal toegewezen aanvragen minimaregelingen

5

Van ambities naar uitvoering

5.1 Afwegingskader voor financiering van activiteiten

De opgaves vanuit het IBK en de daaraan gekoppelde inspanningen uit deze MAG zijn de basis voor de activiteiten die door onze maatschappelijke partners worden uitgevoerd met bijbehorende financiering.

Uitgangspunt van het nieuwe beleid is dat de gemeente alleen nog zaken wil bekostigen die bijdragen aan de gewenste effecten. Dit betekent dat de gemeente bepaalt welk effect er bereikt moet worden (volgens het IBK en de MAG). Sturen doen we op de behaalde resultaten en niet op de uitgevoerde activiteiten. Voor het beoordelen van financiering van activiteiten door middel van subsidie, hanteren we naast de Algemene Subsidie Verordening (ASV) en de daarop gebaseerde subsidieregelingen, een aanvullend afwegingskader. Dit afwegingskader zal op termijn worden opgenomen in de subsidieregeling, die het college vaststelt.

AFWEGINGSKADER

Algemene criteria
Het college toetst elke aanvraag op basis van een aantal algemene criteria:

- Een subsidieaanvraag wordt er getoetst aan de ASV en de daarop gebaseerde subsidieregeling;
- Aanvullend wordt de subsidieaanvraag getoetst aan de specifieke criteria uit dit afwegingskader

Specifieke criteria
Doelgroep: Beschrijving en bereik van de doelgroep
In de aanvraag geeft elke partner een kwalitatieve beschrijving van de doelgroep. Bijvoorbeeld jongeren met een verstandelijke beperking tussen de 12 en 23 jaar of ouderen vanaf 65 jaar met een klein sociaal netwerk. Ook komt in de aanvraag tot uiting hoe de doelgroep wordt bereikt en in welke mate dit bereik bijdraagt aan het te behalen effect. Denk hierbij ook het meten van tevredenheid onder de deelnemers.

Samenwerken: Tussen gemeente, inwoners, verenigingen en professionele organisaties
Er wordt gekeken in hoeverre er sprake is van een duurzame samenwerking met andere partijen om gezamenlijk de effecten te kunnen behalen voor onze inwoners. Andere vragen op dit onderdeel zijn: Hoe ziet de samenwerking met de andere partijen eruit?
Het doen van een aanvraag met twee of meerdere partijen is een pré.

Synergie en integraliteit: Partijen werken gebiedsgericht
Buurten, wijken of kernen kunnen verschillen in behoeften en bijbehorende aanpak. De partner geeft aan in hoeverre de aanvraag is afgestemd op een buurt, wijk of kern. In hoeverre het aanbod continuïteit biedt en er rekening wordt gehouden met toegankelijkheid.

Resultaat: Maatschappelijke resultaten staan centraal en er vindt sturing op plaats
De MAG bevat de acht raderen met resultaten uit het IBK. Aan elk rad zijn indicatoren gekoppeld, waarmee de gemeente de resultaten wil meten. In de aanvraag of plan van aanpak beschrijft een partner hoe de activiteit de beste effectieve/doeltreffende manier is om het resultaat of doel te bereiken. Daarbij streven we naar duurzame oplossingen: resultaten die (ook) op lange termijn effectief zijn/effect hebben, doorlopende/structurele activiteiten en interventies die lange tijd kunnen worden gebruikt. De voorkeur gaat uit naar evidence based activiteiten. Tegelijkertijd bieden we ruimte aan vernieuwing. Wanneer effectiviteit nog niet bewezen is wordt er gewerkt op basis van een business case, waarbij geëvalueerd wordt op basis van resultaten, doelen, evaluatiecriteria die door de indieners en gemeente samen worden opgesteld.

Financiering: De subsidieaanvraag bevindt zich binnen het vastgestelde financiële plafond
Een partner dient een begroting in en geeft specifiek inzicht in de opbouw van de kosten en (voor zover van toepassing) de opbouw van de kostprijs, waaronder de deelnemersbijdrage, huur van een accommodatie, andere inkomsten zoals sponsoring en contributiegelden. Het verdient de voorkeur om een aanvraag in te dienen waarbij er sprake is van cofinanciering met andere partners.
Afgewogen moet worden of de aanvrager het gewenste resultaat gaat bereiken. Het college besluit tot beschikken.

5.2 Platform Maatschappelijke Agenda

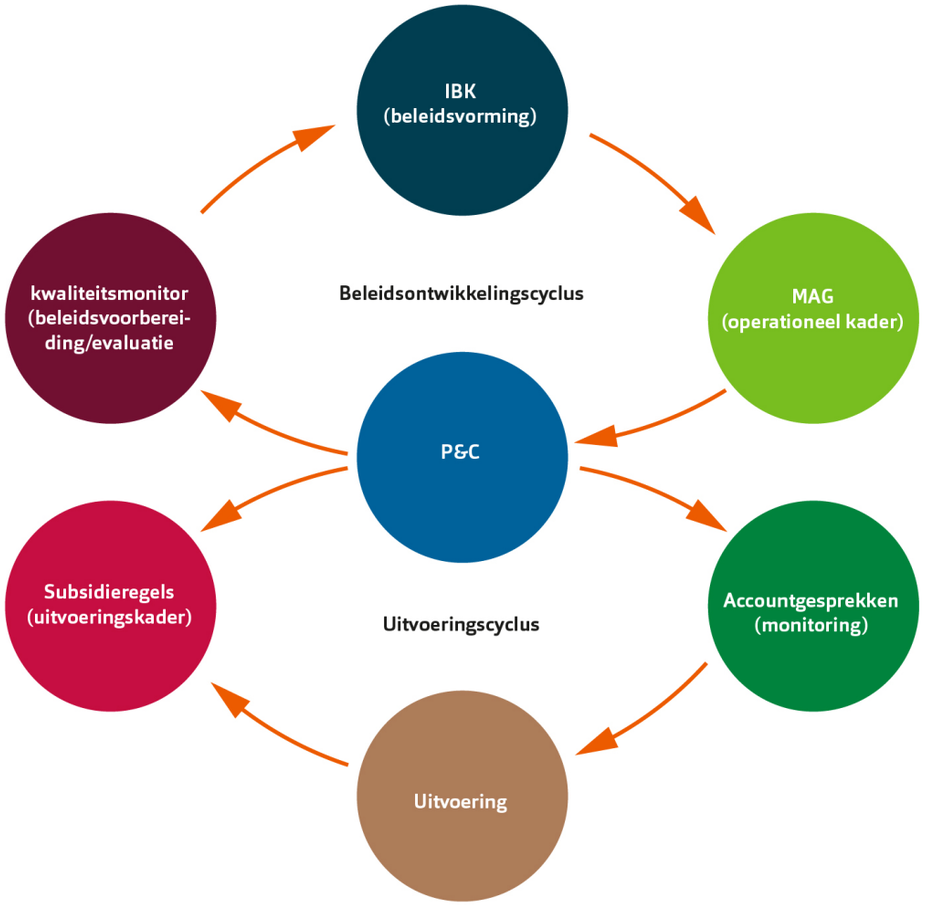
Voor het realiseren van de maatschappelijke effecten en doelen zijn de inzet en de activiteiten van de maatschappelijke partners onmisbaar. Het college is voornemens om een **Platform Maatschappelijke Agenda** op te richten bestaande uit de **gemeenteraad, maatschappelijke organisaties en de ambtelijke organisatie** om een dialoog te hebben over de resultaten uit de Kwaliteitsmonitor en de daaruit voorkomende opgaves. . Dit kan zijn op een bepaald thema, maar ook over een bepaalde wijk/buurt of kern gaan. Alle betrokkenen samen hebben alle informatie en inzichten die nodig zijn om een plan te maken. Dat jaarlijkse gesprek kan leiden tot (her)prioritering van de inspanningen uit deze MAG, verleggen van focus en ontwikkeling van andere activiteiten. Zo blijven we aansluiten bij de trends en ontwikkelingen in onze gemeente en de behoefte van onze inwoners. Het wordt een dynamisch platform waar betrokken partijen elkaar kunnen ontmoeten.
De gemeente zal dit faciliteren en voorzitten.

5.3 Kwaliteitsmonitor: Werken aan de bedoeling, leren en verbeteren

In het IBK beschreven we hoe het met onze inwoners gaat en wat we voor hen willen bereiken. In deze MAG beschrijven we met welke aanpak we deze resultaten willen behalen. Daarvoor zijn we met onze partners in gesprek gegaan om benodigde inspanningen te bepalen. Met een Kwaliteitsmonitor verzamelen we cijfers en ervaringen en beschrijven we of inwoners ook beter worden van onze inspanningen en hoe we daar achter komen.
Verder gaat de Kwaliteitsmonitor over de effecten op de doelen in het sociaal domein en beschrijft ontwikkelingen in de kosten van gemeentelijke voorzieningen.

Verantwoording vind plaats via de begrotingscyclus, waarbij nog onderzocht moet worden op welke wijze een koppeling gemaakt kan worden tussen de bereikte maatschappelijke effecten en de financiën.

De cyclus van beleid, uitvoering en verantwoording met betrekking tot IBK, MAG en subsidies ziet er als volgt uit:

Figuur 6: Cyclus van beleid, uitvoering en verantwoording in relatie tot subsidie

Bijlagen

1

Bijlage 1: Totstandkoming van de MAG

Overzicht van de betrokken maatschappelijke partners

Stichting Jeugd en Jongerenwerk
Kwadraad
Meldpunt Zorg en Overlast
Stichting Kernkracht
Kwintes
Enver
Alzheimer Nederland regio Midden Holland
St. Mee
JGZ (CJG)
Waardse Kids (dagopvang, BSO, peuteropvang)
Samenwerkingsverband PO Midden Holland
Samenwerkingsverband VO Midden Holland & Rijnland
Stichting Onderwijs Primair
PCPO
Krimpenerwaard Intercultureel
Team Sportservice
Stichting 't Huis van Noord
Welzijn Krimpenerwaard
Huisartsen
Voedselbank
Stichting Open Jeugd - en Jongerenwerk
Stichting Dagbesteding Krimpenerwaard
Ondernemerskring Krimpenerwaard
Stichting Klub '72
Vertegenwoordiging namens PCOB/ANBO
Gereformeerde kerk Krimpen aan de Lek
Gemini College
Hervormde Gemeente in Stolwijk - wijk 2
ARSD
Hervormde gemeente Willige Langerak
Vluchtelingenwerk
Qua Wonen
Bibliotheek Krimpenerwaard
st budgetbeheer Krimpenerwaard (schulpmaatje)
Thuisadministratie Humanitas
Promen
Leerwerkloket
Perspectief op werk
RMC
Leergeld ZHM
Ondernemerskring Ouderkerk
Cultuurhuis Krimpen aan de Lek
Schoonhovens College
Cliëntenraad

1

Sociaal economische status

Meer inwoners hebben duurzaam betaald werk of participeren naar vermogen

Figuur 7: Voorbeeld van opbrengst eerste werksessie

Resultaten eerste ronde

De eerste ronde met 12 sessies had een brainstormend karakter om breed en out of the box de benodigde inspanningen op te halen. De vragen "Wat is er nodig om de maatschappelijke doelen van het IBK te realiseren"? en "Wat wil je hiervoor bereikt hebben of gerealiseerd zien?" stonden hierbij centraal.

Na iedere sessie zijn de opbrengsten teruggekoppeld naar de deelnemers. De deelnemers konden, bijvoorbeeld na een gesprek met collega's, nog zaken toevoegen aan de opbrengsten. In sommige gevallen heeft de projectgroep geprioriteerd en gecategoriseerd. Dit is ook teruggekoppeld aan de deelnemers. Een voorbeeld van de terugkoppeling is terug te zien in figuur 7.

De thema's tussen de interne en externe partners kwamen veelal overeen in de sessies. In iedere sessie is uitgesproken hoe waardevol het is om elkaar te spreken en elkaar te betrekken bij de ontwikkelingen in het sociaal domein.
De thema's "ontmoeten", "samenwerken" en "normaliseren" zijn in alle bijeenkomsten een aantal keren benoemd.

Andere resultaten uit de eerste sessie hebben te maken met een aantal uitdagingen waar de gemeente Krimpenerwaard voor staat. Zo zien de partners een uitdaging in de toenemende vergrijzing. Deze ontwikkeling vraagt iets van de woningmarkt, maar ook op het gebied van mobiliteit en het ontmoeten tussen verschillende leeftijdsgroepen.

Tijdens de sessies hebben we gesproken over mogelijke veranderende ondersteuningsvraag van inwoners. In alle sessies kwam naar voren dat de gevolgen van Covid-19 sommige problematiek zichtbaarder maakt, bijvoorbeeld eenzaamheid.

Meer inwoners voelen zich verbonden met elkaar en de Krimpenerwaard

Figuur 8: Voorbeeld van opbrengst verdiepende tweede werksessie

Resultaten tweede ronde

De tweede ronde met ook weer 12 sessies begon met een evaluatie; stonden de juiste zaken vermeld in de terugkoppeling en zijn de juiste prioriteiten gesteld? De tweede sessie ging verder waar de eerste sessie stopte, waardoor een verdiepingsslag is gemaakt.

Een voorbeeld van de terugkoppeling van de tweede bijeenkomst is terug te lezen in figuur 8.

2

Bijlage 2:
Lopende inspanningen en activiteiten
gericht op beleidsrad ‘Veerkracht’

Wat	Doel	Deelnemende organisaties
Project Preventieteam	Realiseren van vraaggericht preventief aanbod door partners in het preventief domein met logische verbindingen tussen het informele en formele aanbod van voorzieningen.	WelZijn Krimpenerwaard, Kwadraad, MEE-Vivenz, Stichting Jeugd- en Jongerenwerk en Centrum Jeugd en Gezin, gemeente
Project Versterken pedagogische civil society via ouderschap & gelijkwaardig partnerschap (onderdeel Preventieteam)	Creëren van duurzame ouderschapsnetwerken waarin ouders ervaringen in de opvoeding kunnen bespreken zonder te problematiseren. Welzijn ouders verbeteren.	WelZijn Krimpenerwaard, Kwadraad, CJG/GGD en Stichting Jeugd en Jongerenwerk, gemeente
Project Welzijn op Recept (onderdeel Preventieteam)	Verbeteren toeleiding naar preventief aanbod vanuit zorg bij psychosociale / onbegrepen lichamelijke klachten.	WelZijn Krimpenerwaard, Kwadraad, huisartsen en POH’s, Stichting Jeugd- en Jongerenwerk, gemeente
Uitvoeringsprogramma Gezondheid	Een positiever ervaren gezondheid op de thema’s: - gezond en kansrijk opgroeien - mentaal welbevinden	Uiteenlopende maatschappelijke partners
Programma Kansrijke Start (onderdeel Uitvoeringsprogramma Gezondheid)	Acties gericht op aanstaande (kwetsbare) ouders zodat hun kinderen zo goed mogelijke start hebben (1e 1000 dagen).	Verloskundigen, kraamzorg, Jeugdgezondheidszorg, kinderopvang, bibliotheek, gemeente
Project Stevig Ouderschap	Vroegtijdig extra praktische ondersteuning bieden aan (kwetsbare) gezinnen, waardoor problemen die uiteindelijk kunnen leiden tot kindermishandeling worden gesignaleerd en voorkomen.	GGD/CJG

Wat	Doel	Deelnemende organisaties
Project Steunouders	Kinderen 0-13 jaar van ouders in kwetsbare situatie dagdeel-/delen gastvrij thuis en aandacht geven, kwetsbare ouders ontlasten. Eigen kracht en veer-kracht kwetsbare gezinnen versterken en hun sociale netwerk versterken. Zware zorg voorkomen. Kans vergroten om regie over zorg en opvoeding eigen kind te behouden.	Kwadraad
Mantelzorgsteunpunt	Voorkomen overbelasting mantelzorgers, ondersteunen (overbelaste) mantelzorgers	WelZijn Krimpenerwaard
Vrijwilligersvacaturebank	Bijeenbrengen van vraag naar en aanbod van vrijwilligers en activiteiten	WelZijn Krimpenerwaard
Mantelzorgwaardering & Vrijwilligerswaardering	Waardering tonen aan mantelzorgers, vrijwilligers en initiatiefnemers voor hun inzet	WelZijn Krimpenerwaard, gemeente
Uitvoeringsprogramma Cultuur	Bevorderen cultuurparticipatie en culturele vorming	Culturele verenigingen en organisaties
Sportakkoord	Het realiseren van gezamenlijke ambities en actiepunten op het gebied van sport en bewegen in Krimpenerwaard	Partners lokaal sportakkoord (sportaanbieders, maatschappelijke instellingen en gemeente
Uitvoering Brede Regeling Combinatiefuncties	Inwoners motiveren voor deelname aan sport en/of cultuur en verenigingsondersteuning	Team Sportservice Krimpenerwaard
Lokaal Educatieve Agenda (LEA)	Gezamenlijk speerpunten bepalen op het gebied van educatie, en gezamenlijk vraagstukken oppakken.	Basisonderwijs, Voortgezet onderwijs, gemeente
Uitvoeringsprogramma Onderwijsachterstanden	1. Kwalitatief aanbod van voor- en vroegschoolse educatie (VVE). 2. Vroeg signalering taalachterstanden bij peuters. 3. Kinderen maken een goede start maken in het basisonderwijs	Peuteropvang, basisonderwijs, bibliotheek, Jeugdgezondheidszorg, gemeente
Project ExPex	Jongeren met ervaring in jeugdhulp trainen tot ervaringsdeskundige en inzetten als maatje voor jongeren in jeugdhulp, adviseur gemeente en geven voorlichtingen	Stichting Kernkracht

2

Lopende inspanningen en activiteiten gericht op beleidsrad ‘Leefstijl’

Wat	Doel	Deelnemende organisaties
Uitvoeringsprogramma Gezondheid	Een positiever ervaren gezondheid op de thema’s: - verantwoord middelengebruik - gezond gewicht - gezond en kansrijk opgroeien gezonde leefomgeving	oa. GGD, onderwijs, Trimbos, sportverenigingen, huisartsen, sportservice, JJMH, Welzijn Krimpenerwaard, kinderopvang, kraamzorg, verloskundigen, JGZ, gemeentelijke afdelingen RO en OOV.
Integrale aanpak middelengebruik	Verminderen/voorkomen van roken, alcohol- en drugsgebruik	Gemeente, GGD, Jeugd- en jongerenwerk, politie, BOA’s, Team Sportservice, Team:fit, sportverenigingen, scholen
Kansrijke Start	Acties gericht op aanstaande (kwetsbare)ouders zodat hun kinderen zo goed mogelijke start hebben (1e 1000 dagen).	Verloskundigen, kraamzorg, Jeugdgezondheidszorg, gemeente, kinderopvang, bibliotheek
Sportakkoord	Het realiseren van gezamenlijke ambities en actiepunten op het gebied van sport en bewegen in Krimpenerwaard	Partners lokaal sportakkoord (sportaanbieders, maatschappelijke instellingen en gemeente)
Omgevingsvisie	Inrichting openbare ruimte en groen	gemeente
Uitvoering Brede Regeling Combinatiefuncties	Inwoners motiveren voor deelname aan sport en/of cultuur en verenigingsondersteuning	Team Sportservice Krimpenerwaard

2

Lopende inspanningen en activiteiten
gericht op ‘Mentale gezondheid’

Wat	Doel	Deelnemende organisaties
Uitvoeringsprogramma Gezondheid*	Een positiever ervaren gezondheid op het thema: - mentaal welbevinden	Uiteenlopende maatschappelijke partners
Coalitie Een tegen eenzaamheid	Verminderen/voorkomen van eenzaamheid	Gemeente, WelZijn
Project Wijk-GGD (onderdeel van de lokale uitvoeringsagenda maatschappelijke zorg)	Normalisering van psychische kwetsbaarheid, vroegtijdige ondersteuning en toeleiding naar zorg van inwoners met onbegrepen of verward gedrag.	Politie, GGZ Rivierduinen, Kwadraad, GGD, Kernkracht, QuaWonen,
Uitvoeringsprogramma Cultuur	Bevorderen van cultuurparticipatie	Culturele en historische verenigingen en organisaties

2

Lopende inspanningen en activiteiten gericht op ‘Sociale leefomgeving’

Wat	Doel	Deelnemende organisaties
Preventieteam	Realiseren van vraaggericht preventief aanbod door partners in het preventief domein met logische verbindingen tussen het informele en formele aanbod van voorzieningen.	Samenwerking Welzijn Krimpenerwaard, Kwadraad, MEE, Stichting Jeugd- en Jongerenwerk en Centrum Jeugd en Gezin
Uitvoering van het Uitvoeringprogramma Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	Geweld eerder en beter in beeld. Geweld stoppen en duurzaam oplossen Aandacht voor specifieke groepen.	Jeugd Preventie Team (GGD) Loket S&Z Veiligheidshuis Hollands Midden Kwadraad CJG Kwintes Enver Veilig Thuis
Project complexe scheidingen	Complexe Scheidingen zoveel als mogelijk voorkomen/terugdringen dmv inzet landelijk gebruikte SCHIP-aanpak	Agathos Praktijk Sterkers Schoonhoven
Regionaal Werkgeversservicepunt Midden-Holland	Werkgevers stimuleren om op een mensgerichte, slimme en financieel aantrekkelijke manier te ondernemen(inclusief ondernemen) en samenbrengen van vraag en aanbod van werk voor doelgroep UWV en gemeenten	Gemeenten Midden-Holland, UWV en Promen.
Coalitie Een tegen eenzaamheid	Verminderen/voorkomen van eenzaamheid	Gemeente, WelZijn Krimpenerwaard

Wat	Doel	Deelnemende organisaties
Uitvoeringsprogramma Cultuur	Het realiseren van de in de kadernota opgenomen doelstellingen voor cultuur: - Cultuurparticipatie bevorderen; - Identiteit van onze kernen versterken en zichtbaar maken; - Verbinden van culturele initiatieven; - Cultureel ondernemerschap versterken.	Culturele organisaties en verenigingen in de gemeente Krimpenerwaard
Jaarlijkse mantelzorgwaardering en vrijwilligerswaardering	Mantelzorgers en vrijwilligers waarderen voor hun inzet en ondersteuning van zorgbehoevende(n)	Gemeente en Welzijn Krimpenerwaard
Mantelzorgsteunpunt	Om de behoeften. ervaringen uit te wisselen waardoor men zich ondersteunt voelt.	Welzijn Krimpenerwaard
Vrijwilligers vacaturebank	Vrijwilligers kunnen zich inzetten voor inwoners vanuit de eigen kracht/talent.	Welzijn Krimpenerwaard

2

Lopende inspanningen en activiteiten gericht op ‘Fysieke leefomgeving’

Wat	Doel	Deelnemende organisaties
Uitvoeringsprogramma Cultuur	- Versterken en zichtbaar maken van de identiteit van de kernen. - Bevorderen cultuurparticipatie - Verbinden van culturele initiatieven. - Subsidieregeling cultuur	Culturele organisaties en culturele verenigingen in de verschillende kernen en de bibliotheek
Uitvoeren van een woonzorg analyse	Inzicht krijgen in de woonbehoefte van kwetsbare inwoners en aan de hand daarvan afspraken maken met woningcorporaties en zorgpartijen over het realiseren van deze initiatieven	Woningcorporaties, zorgpartijen
Uitvoeringsagenda maatschappelijke zorg	Faciliteren van het zo zelfstandig mogelijk wonen in de wijk (uitstroom beschermd wonen) en het op orde brengen van de lokale ondersteuning, preventie en vroegsignalering van inwoners met een psychische kwetsbaarheid	GGZ instellingen, maatschappelijk werk, zorgaanbieders voor ambulante ondersteuning, woningcorporaties, GGD, huisartsen, zorgverzekeraars
Uitvoeringsprogramma Gezondheid	Een positiever ervaren gezondheid op het thema: - gezonde leefomgeving	
Project Hartveilig wonen	Een dekkend AED-netwerk en voldoende (1.100) burgerhulpverleners	Gemeente, stichting NL reanimeert, EHBO- en reanimatieverenigingen
Sportakkoord	Het realiseren van gezamenlijke ambities en actiepunten op het gebied van sport en bewegen in Krimpenerwaard	Partners lokaal sportakkoord (sportaanbieders, maatschappelijke instellingen en gemeente)
Uitvoering Brede Regeling Combinatiefuncties	Inwoners motiveren voor deelname aan sport en/of cultuur en verenigingsondersteuning	Team Sportservice Krimpenerwaard

2

Lopende inspanningen en activiteiten gericht op ‘Sociaal economische status’

Wat	Doel	Deelnemende organisaties
Leerwerkbedrijf Krimpenerwaard	Goede aansluiting tussen overheid, onderwijs en arbeidsmarkt	Lokaal/regionaal onderwijs, lokale ondernemers en regio Midden-Holland
Project Vroegsignalering	Vroegsignalering is van belang om ervoor te zorgen dat betalingsachterstanden niet uitgroeien tot problematische schulden. De achterstanden van vaste laste lasten worden vanuit het project vroegsignalering geautomatiseerd in een vroeg stadium gemeld, zodat dit proactief kan worden opgepakt.	SDV, woningcorporaties, zorgverzekeraars, energiemaatschappijen, Oasen, Humanitas en Schuldhulpmaatje.
Regionaal Werkgeversservicepunt Midden-Holland	Werkgevers stimuleren om op een mensgerichte, slimme en financieel aantrekkelijke manier te ondernemen(inclusief ondernemen) en samenbrengen van vraag en aanbod van werk voor doelgroep UWV en gemeenten	Gemeenten Midden-Holland, UWV en Promen.
Regionaal actieplan jeugdwerkloosheid	In regionaal verband samenwerken om een sluitende aanpak jeugdwerkloosheid realiseren.	Gemeenten Midden-Holland, WSP, UWV en regionaal onderwijs
Taalpact Krimpenerwaard	Iedereen in de Krimpenerwaard kan meedoen, daarvoor weten wij de laaggeletterden te vinden en positief te motiveren om de basisvaardigheden naar behoefte verder te ontwikkelen en te gebruiken in het dagelijks leven.	Bibliotheek Krimpenerwaard (Taalhuis), Stichting lezen en schrijven
Regionaal Plan Volwasseneducatie	Laaggeletterdheid onder volwassenen in de regio aanpakken door het bieden van passend aanbod op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden.	Gemeente Regio Midden-Holland
Lokaal Educatieve Agenda	Het optimaliseren van de samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en andere betrokkenen, met het doel om alle kinderen en jongeren binnen de gemeente Krimpenerwaard de kans te geven zich optimaal te ontwikkelen. Hiervoor wordt een jaaragenda opgesteld met de betrokken schoolbesturen.	Schoolbesturen binnen de gemeente Krimpenerwaard

Wat	Doel	Deelnemende organisaties
Programma Onderwijsachterstandenbeleid	Peuters met een (dreigende) leerachterstand ten gevolge van sociale, economische of culturele oorzaken beter voorbereiden en verkleinen achterstand van kleuters naar overgang groep 3 notitie met nieuwe ambities worden opgesteld, in samenwerking met	kinderopvangorganisaties, basisonderwijs, bibliotheek, jeugdgezondheids-zorg en de aanbieder van Alert4you (Enver);
Uitvoeringsprogramma Cultuur	Het realiseren van de in de kadernota opgenomen doelstellingen voor cultuur: - Cultuurparticipatie bevorderen; - Identiteit van onze kernen versterken en zichtbaar maken; - Verbinden van culturele initiatieven; - Cultureel ondernemerschap versterken.	Culturele organisaties en verenigingen in de gemeente Krimpenerwaard
Project Kanswaard	Mensen met een grote afstand tot arbeidsmarkt verkrijgen een zinvolle dagbesteding. Hiervoor worden gezamenlijke huisbezoeken van consulenten Werk en Inkomen en consulenten WMO afgelegd.	Gemeente/afdeling SD, NetWerk
Minimaregelingen voor volwassenen en kinderen	Zorgdragen dat inwoners met een laag inkomen mee kunnen doen en hiermee het voorkomen van uitsluiting vanwege financiële gronden.	Jeugdfonds Sport en Cultuur, Stichting Leergeld, Stichting Babyspullen, Stichting BlijeGift, Voedselbank, Arriva, betrokken intermediairs.

2

Lopende inspanningen en activiteiten
gericht op ‘Lichamelijke gezondheid’

Wat	Doel	Deelnemende organisaties
Samenwerking met GGD/CJG	Uitvoeren van de basisgezondheidszorg en Jeugdgezondheidszorg, die een belangrijke preventieve taak heeft	GGD/CJG
Uitvoeringsprogramma Gezondheid	Een positiever ervaren gezondheid op de thema’s: - verantwoord middelengebruik - gezond gewicht - gezond en kansrijk opgroeien - gezonde leefomgeving	Uiteenlopende maatschappelijke partners
Integrale aanpak middelengebruik	Verminderen/voorkomen van roken, alcohol- en drugsgebruik	Gemeente, GGD, Jeugd- en jongerenwerk, politie, BOA’s, Team Sportservice, Team:fit, sportverenigingen, scholen
Kansrijke Start	Acties gericht op aanstaande (kwetsbare)ouders zodat hun kinderen zo goed mogelijke start hebben (1e 1000 dagen).	Verloskundigen, kraamzorg, Jeugdgezondheidszorg, gemeente, kinderopvang, bibliotheek
Sportakkoord	Het realiseren van gezamenlijke ambities en actiepunten op het gebied van sport en bewegen in Krimpenerwaard	Partners lokaal sportakkoord (sportaanbieders, maatschappelijke instellingen en gemeente)
Uitvoering Brede Regeling Combinatiefuncties	Inwoners motiveren voor deelname aan sport en/of cultuur en verenigingsondersteuning	Team Sportservice Krimpenerwaard